

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe un jum. . 12 "
Pe o lună . 2 "

Nr. de Duminică
pe un an . 4 Cor.
Pentru România și
America . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație
Mulțumite publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 B.
Manuscripte nu se ina-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Sașii și Khuen-Héderváry.

Politica oficială a poporului săsesc a salutat alcătuirea noului partid guvernamental cu atît sîntea, dacã nu din alte motive superioare, în orice caz din motivul foarte personal cã le-a indicat deputaților sași, rãmãși fãrã stãpãn în urma de-ființãrii partidului constituțional, în care tabãra e salvarea mandatelor.

E însă foarte ciudatã atitudinea de acum a viitorilor sprijinitori ai politicii guvernamentale. Deputații sași nu se însuflețesc pentru actiunea șef al guvernului contele Khuen-Héderváry, ci pentru viitorul stãpãn așteptat de ei: contele Ștefan Tisza. Un articol de fond publicat în numărul de Marți al ziarului sãsesc »Siebent-ürgisch Deutsches Tageblatt« din Sibiu, organul oficial al grupãrii politice sãsești din camera deputaților, e supt acest raport de o importanță deosebit de instructivã.

Organul sãsesc aderã la noul partid politic, dar nu fiindcã în fruntea lui stã contele Khuen-Héderváry, ci fiindcã în dosul lui stã contele Ștefan Tisza. Din discursul-program rostit de șeful cabinetului, și ziarul sãsesc scoate în relief cele două chestiuni mai actuale și de interes mai nemijlocit pentru naționalități: chestiunea votului universal și chestiunea naționalităților și în amândouã chestiunile își pune nãdejdea în contele Tisza, care va ști sã intervina la vreme ca declarațiile fãcute de contele Khuen-Héderváry sã rãmãnã declarații...

Un moment, fãrã îndoialã, »confrății« noștri sași se speriaserã. A fost acesta momentul cãnd contele Khuen-Héderváry a pus în perspectivã inaugurarea — fãcã cu naționalități — a unui politici noi, întemeiate pe dreptate și echitate... Spaima a ținut însă numai pãnã la ivirea lui Tisza.

»Nimeni nu va putea afirma, zice acum ziarul sibian, cã declarațiile acestea privesc la o nouã politicã fãcã cu naționalități ar cuprinde un singur lucru pe care nu l-am fi auzit de sute de ori și care ne-ar putea fi de ceva folos...«

Nu, poporul sãsesc poate fi liniștit. Nu se va schimba politica guvernelor fãcã cu românii (numai aceastã schimbare i-ar dura pe sași!), declarațiile vor rãmãnea declarații — pentru cã așa vrea contele Tisza.

Și contele Tisza va reuși sã zãdãrnicã și reforma legii electorale, — așa o crede cel puțin organul sibian.

»Noi sașii putem fi mulțumiți cu declarațiile fãcute în chestia votului universal, deși contele Khuen-Héderváry s'a mărturisit aderent al »universalității« și adversar al »pluralității«, — cãci pentru noi nu mai încãpe nici o îndoialã cã în cele din urmã vor învinge pãrerile lui Tisza și cã rãșoirea contelui Khuen-Héderváry împotriva acestor pãrerii e numai tacticã. Contele Tisza e, incontestabil, sufletul noului partid guvernamental și actualmente cel mai puternic factor politic. E, în acelaș timp, cel mai hotãrît adversar al acestei reforme electorale, care ar fi nimicitoare și pentru noi sașii... Deocãmdatã chestiunea aceasta s'a amãnat și poate numai în toamna anului 1911 va fi prezentat parlamentului. Iar pãnã atunci și d. ministru președinte, — presupunãnd cã va fi tot d. Khuen-Héderváry, — va fi studiat mai cu temei politica internã a Ungariei, de-

cum a studiat-o pãnã acum, și atunci va avea și el alte pãrerii despre reforma electoralã. Dacã nu, — contele Tisza va mai avea ata a foștã sã-i dea acestui »strein distins« un bobãrnac, înlăturãndu-l dela postul sãu...«

Ziarul sibian încheie apoi cu declarația: »Sãntem dar atît de optimiști sã creiem cã, în ciuda repețitelor declarații fãcute de Khuen, reforma sa electoralã nu va avea caracter democratic... Lieb Vaterland, magst ruhig sein...«

Ne obișnuisem pãnã acum sã-i socotim pe conducãtorii poporului sãsesc — »circumspecți« și »prudenți«; articolul acesta ne dã acum dreptul sã-i considerãm și »perfizi«.

Gruparea deputaților sași nu s'a declarat încã pe fãcã nici pentru nici contra actualului guvern. »Circumspecți« și »prudenți« cum i-am știut întotdeauna, au așteptat sã se convingã despre trãinicia constelației politice noi. Guvernul Héderváry dã dovezi cã are putere de viață. Stãpãnul e, deci, gãsit.

Sașii, adevãr reprezentanții lui oficiali vor sprijini guvernul Khuen-Héderváry și deputații sași vor intra în partidul guvernamental.

Și se poate oare închipui o perfidie mai învederatã decãt sã sprijinești pe un barba politic numai în nãdejdea cã va trada principiile pe care se întemeiazã țãrãul sãu de existență?

Da, da, circumspecți și prudenți și — perfizi!

Volumul de poezii al lui P. Cerna.

De C. S. Fãgețel.

Avem, de o parte, viața, lumea, universul, și, de altã parte avem un suflet, sufletul lui Cerna.

Viața ni se înfãțișeazã cu misterele și cu veșnicile ei probleme, iar sufletul lui Cerna se deschide, vibreazã și dã rãspunsuri. Problemele sãnt aceleași de pãnã acum; rãspunsurile însă sãnt noi, fiindcã izvorasc dintr'un suflet nou. Fiecare poezie a lui Cerna e o întrebare urmatã de rãspuns, e o cugetare, e un gãnd lãmurit, care rãsarã, crește, se toarce ca un fir și lumineazã ca o razã. Cerna e un poet cugetãtor. Sufletul lui are tresãriri și vibrații puternice în fața fiecãrei clipe, și dupã fiecare vibrație urmeazã un fulger de luminã. Punãnd poezie lângã poezie, și rãspuns lângã rãspuns, simți, cum încetul cu încetul, se încheie un sistem de cugetare, se clãdește o concepție. Cerna nu mișcã, nu sguđuie, nu înduioșeazã. Elementul emoționant lipsește.

În schimb îți desfãteazã gãndirea, punãnd-o în mișcare. În totdeauna, ai senzația cã urci o culme, cã te ridici sus, pe vârfuri luminoase, de unde poți vedea orizonturi noi și întinderi largi, pe care, fãrã el, nu le ai fi vãzut niciodatã.

Simțirea lui Cerna merge mãnã în mãnã cu rațiunea, cu inteligența, o inteligentã largã, aristocraticã, cultivatã în școala unei filosofii sãnãtoase. De aceea, poezia lui eroticã e, în mare parte, expresia unei simțiri intelectualizate. Pentru el, iubirea e mai mult o problemã de viață, pe care o trateazã în chip filozofic, dãndu-i soluții, care, uneori, nu sãnt tocmai omenestii. Cu

toate astea cele mai frumoase, cele mai limpezi și mai rezistente poezii din volum sãnt poeziile de iubire. Niciodatã, dela Eminescu încã, nu s'a mai cãntat iubirea în versuri așa de pline, așa de cuceritoare, ca în versurile lui Cerna. În deosebire însă de Eminescu, Cerna înlăturã, aproape cu desãvãrșire, elementul dureros al iubirii. Iubirea lui are o notã de optimism exuberant, care se revãrsã în versuri largi, în versuri maestruose. Fiecare poezie eroticã a lui Cerna, e un imn de proslãvire, cãntat la picioarele iubirii. De aici, caracterul retoric exclamativ al celor mai multe dintre ele.

De-a fost pãcat iubitul, mãrire cul l-a scos,
El a fãcut pãcatul atãta de frumos:
Un farmec, o beție ce 'n veci în tine-o porți —
Pe clipa rãtãcirii îndur și mai de morți...

Pentru Cerna, amorul nu mai e, ca la Eminescu, »un lung prilej pentru durere«, ci e o clipã de infinitã fericire, cea mai dulce, cea mai bunã și cea mai supremã clipã a vieții.

Rideți, cãntați, cãt ține visul încã —
Legãți vã pe veci cu jurãmintele:
În clipa-aceasta, inima nu minte!

Tot ce a visat pãmãntul vreodatã,
Tot ce-ar putea sã dea viața toatã,
E 'n clipa sfãntã care vã 'nfioarã...

Ceea ce alcãtuiește încã un izvor de nesecatã frumusețe în poezia lui Cerna, e aceea fireascã

înãfrire, — pe care o așează el între mișcãrile lui sufletești și între feluritele elemente luate din sãnul larg al naturii.

Prin anumite imagini, de-o admirabilã putere suggestivã, Cerna izbutește sã-și împãrtășeascã, într'o formã bine conturatã, gãndul sau simțirea de care e însuflețit.

Sãnt minunate, în aceastã privință, poeziile: *Trei sburãtoare*, care cuprinde în sine un adãnc înțeles simbolic; *În peșterã*, — o apologie cu totul nouã a durerii și a suferinței; — *Șoapte*, care sfirșește printr'o imagine de-o deplinã frumusețe, concretizãnd farmecul suprem al celei dintâi clipe de iubire; *Pãrãul și Floarea*, care simbolizeazã acea tainicã însetare a sufletelor noastre dupã un ideal îndepãrtat; și *Floare și Genuș* — în care floarea sãditã pe marginea prãpãstii, simbolizeazã omul nepãsãtor de multele dureri și de multele îndoeli ucigãtoare inerente pãmãntului, ci, cu ochiul întit spre zarea idealului îndepãrtat, se nãpustește încrezãtor în marele învãlmășag al vieții.

Cele mai caracteristice poezii ale lui Cerna, prin urmare, sãnt poeziile din care se desface acea puternicã apoteozã a vieții, a voinții și a energii. Avem aci o notã cu totul nouã în poezia româneascã. E aceastã poezie a lui Cerna un fel de reacțiune împotriva poeziei lui Eminescu, cãruia noul poet îi opune un optimism filozofic de o vigoare vehementã.

O altã notã a poeziei lui Cerna e și nota socialã, — exprimatã în poezia *Poporul*. Aci însă avem o strunã, din care Goga a smuls cele mai

Viitorul ministru de culte. Ministrul de justiție Székely, ad-interim și ministru de culte, în curând va părăsi ministerul acesta din urmă pentru a face loc contelui Ioan Zichy, a cărui numire se va face probabil chiar în cursul acestei săptămâni.

Ministrul-președinte Khuen-Héderváry îi oferise acest minister și până acum în două rânduri. Contele Zichy, fiind pe atunci membru al partidului constituțional, îl refuzase. Acum, însă, după desființarea partidului constituțional și intrarea sa în partidul guvernamental, s'a înlăturat și cea din urmă piedecă...

Contele Zichy a fost la început membru al partidului popular, din care a ieșit pentru a trece în partidul constituțional și de acolo în cel guvernamental.

»Naționalitățile și guvernul«. După ce ani de zile am fost ignorați nu numai în discursurile de program ale guvernelor ce s'au perindat, dar chiar și în presa ungurească din țară (o nereușită încercare de-a dovedi, prin tăcerea aceasta, că în Ungaria nu există o chestiune a naționalităților), astăzi miniștri sânt nevoiți să facă declarații politice și despre chestiunea naționalităților, iar presa ungurească nu mai încearcă să tănuiască importanța mare a acestei chestiuni.

Mai ales în vremile din urmă, presa ungurească are o rubrică permanentă »Naționalitățile și guvernul«, în care înșiră lucruri adevărate alături de scornituri tendențioase și combinații fantastice.

Conferința comitetului executiv al partidului național-român a fost un nou prilej pentru această presă de-a pune în circulație tot felul de zvonuri despre tratativele ce s'ar urma între partidul naționalităților și actualul guvern. Eri, un ziar german a publicat știrea că partidul naționalităților ar fi ajuns la înțelegere cu guvernul, care îl va garanta patruzeci de mandate. Iar astăzi, un ziar ungurec publică un interview cu »un deputat român și distins fruntaș al partidului na-

puternice și cele mai variate vibrări, încât acum ea sună foarte slab, și uneori, foarte fals, în mâinile poetului Cerna.

Craiova, 9 Februarie.

Din literatura italiană.

Gabriela D'Annunzio.

Lazzaro.

Stătea la ușa baratcel, par'că zăpăclit, îmbrăcat cu fanela murdară care-i cădea în creșuri peste fluterile picioarelor slăbănoage și se uita la câmpia pustie și tăcută, ce apărea și mai tristă cu scheletele de arbori desfrunziți ce se vedeau prin ceața care se lăsa din cerul umed și mohorât. Se uita și în ochi avea o străfulgerare de șoame. Baratca, acoperită cu pânze mulate de ploaie, în penumbră părea un animal urlaș.

Nu mâncase de o zi întregă; ultima bucată de pâine o mâncase de dimineață și ul său, monstrul acela omenesc, cu capul mare și chel ce părea un dovleac urlaș. Pânțele lui Lazzaro era mai gol decât toba mare în care bătea cu putere, ca să adune lumea care să dea un ban ca să vadă

naționalist, care i-ar fi făcut următoarele declarații:

»Conducătorii partidului nostru au urmat tratative cu actualul guvern și i-au făcut propunerea: Noi românii ne revendicăm 43 de cercuri în cari sântem în absolută majoritate; dacă guvernul ne va sprijini în aceste cercuri, noi renunțăm la celelalte 30 de cercuri în care sântem în minoritate, dând tot sprijinul nostru candidaților guvernului. Guvernul n'a răspuns încă la aceste propuneri.

Ținem să observăm din nou că toate informațiile aceste ale preselor ungurești sânt pure fantezii, puse în circulație în scopul de-a zăpăclii lumea românească.

Comunicatul publicat alaltăieri precizează în de-ajuns punctul de vedere al partidului și nu are nevoie de comentarii nici chiar în fața unor zvonuri atât de obișnuite în momente de frământări politice.

Ierzenszky — redivivus! Inregistrăm știrea că Ierzenszky, faimosul Ierzenszky Sándor din epoca baronului Bánffy, reapare pe orizontul politicii ungurești. În cercurile politice din Budapesta circulă zvonul că fostul șef al »secției naționalităților« va fi numit șef al biroului de presă, dându-i-se și titlul și rangul de secretar general...

Așa se inaugurează era nouă?

Eliberarea părintelui Hlinka. Astăzi a fost pus în libertate mult truditul martir al slovacilor părintele Andrei Hlinka.

Părintele Hlinka a intrat pentru a doua oară în temniță la 30 Noemvre 1907 și de atunci până astăzi a fost oaspele statornic al pușcăriei din Seghedin. Înainte cu câteva luni ieșise din temnița ordinară din Rozemberg, unde de-asemenea îndurase martiriul convingerilor sale timp de șase luni de zile. Detenția îndelungată a părintelui Hlinka este unul dintre cele mai odioase acte de sălbătăcie ale decedatului guvern coaliționist.

El va rămânea pentru totdeauna o pată rușinoasă în istoria politică a Ungariei.

Motivul ridicol, care a făcut coaliția să-și ia refugiul la asemenea acte de teroare,

minunea de copil dinăuntru. Dar nu se vedea nici șipenie de om, iar copilul stătea în barată, pe o grămadă de zdrențe, cu picioarele ghemuite de desupt, tot numai cap, un cap mare, chel, tremurându-i dinții de friguri pe când buburile tobei, îl făcea să tresară.

Din cerul întunecos cădea o ploaie măruntă, nesfârșită, o ploaie ce pătrundea prin lucruri, ajungea în oase și înfrigura sângele.

În tristețea nemărginită a serei de toamnă, buburile tobei se pierdeau fără ecou, iar Lazzaro bătea în tobă, galben, înghețat, căutând cu ochii în umbră ca și cum ar fi vrut s'o mănânce, întinzând urechia doar de va auzi glasul vre-unui bețiv.

De câteva-ori se întoarse și se uită la grămada aceea de carne ce tremura pe zdrențe, și ochii lui, se întâlneau cu o privire de supremă durere. Nimeni nu se vedea.

Dintr'o ulcioară întunecoasă, apăru umbra unui câine; trecu încet prin fața lui, cu coada în jos; și se opri după baratcă să roază un os găsit cine știe unde.

Toba tăcu. Vântul făcea vârtejuri din frunzele căzute, supt stejari: pe urmă tăcere și în tăcere câinele care rodea, zgomotul picăturilor de ploaie, din când în când horcăitul înfundat al copilului, un horcăit ce părea că vine dintr'o beregată tăiată...

fără precedent până acum în luptele noastre politice dela »Memorand« încoace, a fost o scurtă vorbire de program, în care oratorul a îndemnat poporul să-și iubească limba.

Pentru »crima« aceasta părintele Hlinka a îndurat șase luni de temniță ordinară, doi ani și trei luni temniță de stat, precum și amovarea din conducerea parohiei din Rozenberg, unde a fost după multă luptă și cheltuieli reinstalat de papa dela Roma.

Cele câteva cuvinte adresate poporului său au costat pe cinstitul preot slovac și o sumă de peste patruzeci de mii de coroane cheltuieli.

După atât amar de suferință, acum când poate respira liniștit aerul sfânt al libertății, nu putem decât să trimitem energicului și însuflețitului luptător salutul nostru frățesc, să-i urăm sănătate și să-i dorim nou îndemn în munca ce-l așteaptă, pentru salvarea neamurilor oropsite din țara aceasta.

Organizarea profesorilor.

De Un profesor.

În nr. 23 al »Tribunei« s'a relevat ideea organizării profesorilor dela școlile noastre secundare; o idee cum nu se poate mai salutară, care merită nu numai atențiunea binevoitoare, ci și însuflețirea de lipsă pentru intruparea ei.

Desorganizarea profesorilor noștri de altcum nu-i un fenomen singuratec, ea este numai un simptom al vieții noastre sociale, a cărei notă caracteristică este neorânduirea perfectă. Care tagmă de muncitori intelectuali este organizată la noi?

Nici una — abstrăgând dela reuniunile învățătorilor. Pentru că organizarea preoților în forma de azi nu-i meritul nostru, ci al lui Christos și al apostolilor, cari au depus fundamentul ierarhiei bisericești. Ce e drept în timpul mai nou consolidarea zărilor este un exemplu vrednic de imitat și semn îmbucurător că păturile sociale în vederea foloaselor ce li-se îmbie fiind organizate și la noi încep a se închea. Așa și trebuie, pentru că progrese adevărate numai în chipul acesta vom putea produce; organizarea a fost țaria neamurilor de când e lumea.

O reuniune a profesorilor secundari este o necesitate de interes comun. Între împrejurările actuale pentru noi școlile secundare sânt singurele foculare, cărora le mai este posibil a răspândi învățătura românească, ele sânt singurele redute între a cărora ziduri s'a refugiat cultura românească izgodită din toate manifestările vieții publice de stat. Școlile primare în virtutea legii lui Apponyi nu vor mai propaga carte și învățătura de limba noastră; biserica are altă chemare: propagarea cultului religios; băncile nu propagă cultură națională, cu atât mai puțin advocații. Deci rămân școlile secundare ca singurele instituțiuni culturale în cari duhul furios al perzecutării încă n'a pătruns, când însă tirania sorții ne va alunga și din acesta fortăreață, numai atunci se va începe pentru noi epoca luptei desperate pentru existența națională.

Chemarea înaltă a profesorilor noștri între astfel de împrejurări este o adevărată apostolie. Ei sânt cei mai zeloși muncitori ai neamului și totodată cei mai modești și mai prețuiți. Nu fac zgomot, nici reclamă, ci cu abnegare de sine însufleții de idealuri mai înalte duc greul vieții și-și împlinesc misiunea grea împreună cu muncă istovitoare: creșterea tinerimii, iubire de neam, de cultură și de limba strămoșilor. Ca munca lor binefăcătoare să fie și mai productivă

Îți cade părul??? N'ai decât să folosești **spiritul pentru păr, Petrol** a lui **Kulka** care e cel mai sigur mijloc în contra căderii părului și a mătreței. —

După o folosință de 2—3 zile vom obține rezultate sigure. Prețul unei sticle cu o explicație în limba română 2 cor.

Pistruii, petele galbene, sgrăbunțele și ori-ce necurățenie a feței se depărtează și curățește mai bine **Crema de lapte de crin** a lui **Kulka**. Prețul unei tegle 1 cor. **Săpun de crin** 1 cor. **Pudră de crin** în toate colorile 120 cor. **Preparate cosmetice** de prima calitate. Expediare zilnic cu poșta. — Se pot căpăta dela farmacia la „**Vulturul negru**“ a lui **Kulka Emil** din **Timișoara-Cetate** Nr. telef. 645.

e de lipsă să fie unitară. Muncă unitară și intensă, însă numai atunci vor fi în stare a produce, dacă șirurile lor răzlețe prin organizare se vor strânge într'un mănunchiu ireductibil.

Abstrăgând dela aceste considerații, organizarea profesorilor noștri mai este și un posibul imperativ al vremii. Toți profesorii din patrie au reuniunile lor; astfel vedem pe profesorii de stat în »Reuniunea regnicolară«, pe profesorii dela liceele catolice în »Reuniunea catolică«, pe cei reformați și luterani în »Reuniunea protestanților«, până chiar și sașii au reuniunea lor proprie, numai românii trăiesc ca grecii din scriptură: »sine lege vagantur«.

Este deci timpul suprem ca și profesorii noștri să urmeze exemplul colegilor de toate școlile secundare din patrie.

Eu, care privesc mersul lucrurilor din depărtare »extra-muros«, sânt adânc convins că o reuniune a profesorilor noștri ar avea și ar putea deslega multe probleme frumoase.

Apelez deci la iubirea lor de neam, care i-a însuflețit în toate vremile, la iubirea lor de muncă, cu care între împrejurări grele au brăzdat ogorul înțelenit al culturii românești, și i rog, să se așeze la lucru, să inaugureze o viață nouă în sânul școlilor noastre, să introducă un spirit nou în viața socială, spiritul iubirei și adevăratei frățietăți, care nu cunoaște considerațiuni profesionale și în român nu vede decât pe fratele său român.

Dr. L.

Scrisori din București.

Infumurații. — Societatea »Viitorul«. — Un preot harnic.

București, 8 Februarie.

Apar în București o seamă de foi, săptămânale în mare parte, a căror existență nu este motivată decât doar prin trivialitățile aruncate la adresa tuturor oamenilor de seamă, sau prin lingușirile și reclama turbată adusă cutărui mare negustor sau aventurier politic. Cum aceste foi nu se citesc, cum nu dă nimenea un ban ca să le cumpere, te întrebi de multe ori: De unde au editorii acestor foi bani ca să poată întâmpina cheltuielile necesare apariției regulate a ziarului lor? Unii mai pesimiști ar fi aplicați să creadă că și șantajul contribuie cu obolul său spre a asigura viața acestor otrăvitoare plante. Cei mai mulți însă și u că reclama, ori unde s'ar face și ori cum s'ar face — este sufletul comerțului. Și aici caută ei misterul dăinuiei acestor foi — veștede.

Este un adevărat deliciu, când ești bine dispus, să citești, în lipsă de ziare umoristice, aceste foi. Ce are, ce ton de savantlic competent, ce fumuri! Parcă ar vorbi cei mai cinstiți, cei mai învățați și cei mai competenți oameni. Să te ferească Dumnezeu să te ia la ochi o astfel de gazetă. Că nu mai scapi nici în mormânt. E destul să faci un gest de desaprobară a atitudinii lor, pentru ca să nu te vite nici după ani de zile. Gazetele săptămânale își au și ele importanța lor. Se cred tot atât de importante, cât cel puțin marile reviste din străinătate. Când polemizează, când răspund atacurilor, iau un aer grav și suveran, care ca dreașă așa de bine cu ridicolul. Iată de pildă cum »răspunde« Biruința, din al cărei comitet de redacție face parte și maestrul decadenților români, Al. Macedonski. E vorba de a respinge o acuză, pe care i o aduce »Neamul Românesc«:

»Răspundem deci direcțiunii »Neamului Românesc« odată și pentru totdeauna:

— Să ne slăbești onorate confrate cu cinstea ce ne-o faci. Cum dumneata îți permiți să ai o anumită opinie politică, ne vei îngădui și nouă să avem pe a noastră. Ești intransigent? Sântem și noi. Dupăcum se vede o discuție e imposibilă, iar de polemici noi nu ne ținem«.

E nostim, nu-i așa? Foarte amuzant. Cum avem o singură revistă umoristică de seamă, — »Furnica« — gazetele de duminică pot împlini foarte ușor lipsa publicațiilor periodice umoristice. Și este și acesta un rost al existenței lor.

Societatea »Viitorul« a lucrătorilor români din Transilvania, a început din nou să dea semne de viață. Formată în urma stăruinței cătorva tineri și inteligenți lucrători, ca d. I. Crețu, Balea și alții, această societate părea a tânji în ultimul timp. Se părea că entuziasmul dela început

a scăzut și lucrătorii noștri nu se mai interesează de soarta acestei societăți, care îi organizase pe baze curate naționale și-i ferise de-a cădea victimele propagandei iudaice.

Acum, vechiul comitet retrăgându-se, în adunarea generală de ieri s'a ales un comitet nou, compus din cei mai însuflețiți dintre lucrătorii noștri. Societatea ține iarăși întruniri în fiecare Duminică. La aceste întruniri se țin conferințe, se recitează poezii și se citesc bucăți din autorii români. Și trebuie să constatăm cu bucurie că aceste întruniri sânt destul de bine cercetate.

În ședința de Duminică lucrătorii au hotărât să închirieze pentru societatea lor un local propriu și să pună bazele unei biblioteci, căutând astfel să realizeze primul punct din programul de activitate al societății lor.

Ziarele de dimineață publică următoarea informație din Mangalia, județul Constanța:

»Pentru ziua de 21 curent membrii băncii populare »Avram Iancu« din localitate sânt convocați în adunare generală, în localul băncii, pentru darea de seamă a gestiunii pe 1909 și alegerea censorilor al căror mandat a expirat«.

Ce frumos sună numele eroului nostru, acolo, departe pe țarmul mării. Banca populară Avram Iancu s'a înființat în urma stăruinței tânărului preot Ion Roșculeț, de fel din Satulungul Săcelilor. E așa de frumos să vezi că cel puțin aceia cari se ridică din generația tânără a transilvănenilor stabiliți în Dobrogea nu și uită de numele care ne sânt scumpe. Căci bătrânii n'au făcut nici măcar atâta: Să dea cător-va sate formate de ei nume de sate românești din Ardeal.

Correspondent.

Scrisori din Paris.

Sfârșit de iarnă. — Cum descrie un francez primăvara. — Idila primăvăratică. — Bețlia primăverii și o altă bețlie. — Efectele absintului. — Băutorii de absint.

Nu mă mai mir de ce sânt parizienii atât de capricioși, de ce trec cu atâta ușurință dela plâns la răs și dela ură la dragoste pătimasă. Clima Parisului îi învață să fie așa. N'am văzut în nici o parte a lumii o climă atât de schimbăcioasă. După cum copilul — și femeia, râd printre lacrimi cu o ușurință de necrezut, tot așa soarele Parisului sparge, când te aștepti mai puțin, norii negrii cari acoperă cerul, și desmiardă orașul cu fășii largi de raze, înviorându-l, desmeticindu-l, alintându-l, ca niște ochi de mamă.

De câteva zile încoace simți prin văzduh un murmur nedestulșit, niște fiori molesitori, o adiere vagă ce-ți umflă sufletul și ochii de o dușoșie pe cât de dulce pe atât de nelămurită. Primăvara își trimite solia în orașul amorțit de lungi zile de iarnă. Iarna tot nu vrea să plece, căci cerul e adeseori înlunecat, ploaia curge de sus, copacii is încă goi — dar ziua se lungeste pe zi ce trece, soarele, când răsare, e mai cald și mai luminos și risipind norii ne îngăduie să ne scaldăm privirea într'un cer de un albastru curat, blând, și sglobul. Și apoi, nimeri nu se înșală de apropierea primăverii; oameni și vite își simt inima înmugurită, ochi limpezi și odată cu sângele cald, prin vinele lor se strecoară acel nu știu ce îndușoșător ce te înmoae, te bucură, te întristează în același timp. Traduc dintr'o revistă un fragment primăvăratic:

»... Primăvara! primăvara! Am simțit o cu putere într'una din zilele trecute, au simțit o acoperișurile caselor ce străluceau la soare, pietrele trotoarelor bătătorite de tălpile mai vioae ale parisienilor încântați, vrăbiile Parisului. Strengărițele de vrăbil ce ciripeau mai zgomotos ca ori când în văzduhul calduț. Soarele, după ce a înlăturat norii în o nerăbdare pătimasă, a scânteiat senin peste orașul zgomotos. Mă aflam tocmai pe imperiala unui omnibus. Lumea furnica la picioarele mele; femeile, resfrângeau în ochii lor razele de aur, gura lor zimbea voluptuos, pe buzele tuturora trecea ca un fior de dragoste înțefită... Și pe imperială, lipit de brațul meu, un braț de femeie, moale și parfumat se apăsa cu putere... Miresme de primăvară umpleau văzduhul.

«Și omnibusul gonea, gonea prin străzile înțesate din lume, unde se încrucișau voci limpe-

zite de aerul primăvăratic. Între două case urlașe, la un început de stradă, soarele, înțepenit parcă între acoperișuri, lumina cu raze uluitoare întreaga perspectivă. Ca un înger ce și întinde aripile de lumină peste omenire, ocrotind-o, încălzind-o, îmbilând-o la iubire, așa mi-a apărut soarele în acele clipe. Razele lui se împleteau ca o plasă printre ramurile de castani. Vecina mea de pe imperială prinse deodată a tremura; i am simțit brațul înfiorat, lipit de al meu. Dar nici unul nici altul n'am făcut nici o mișcare ca să ne despărțim.

Căldura trupului ei trecea într'al meu, dulce, voluptos ca și razele ce se țeseau deasupra capului nostru. O sete de iubire, un dor de alintare încolțea în omenire. Primăvară! primăvară! cum ne farmeci, cum ne dospești!...

Omnibusul gonea, gonea, jos, pe străzi, lumea ca un furnicar defila la picioarele noastre. Femeile pășiau mai vioae în văzduhul calduț, bărbații mai a lene, mai obosiți. În ochii tuturora însă primăvara scântea.

»Un gest brusc, brațul moale și cald se desprinde de al meu, omnibusul se oprește. Atunci abea întorc capul și-mi privesc vecina: doi ochi negri, calzi, mângăetor îmi întâlnesc privirea. Vecina mea e tânără, grațioasă; primăvara îi colora obraji în trandafiri, buzele îi erau întredeschise și tremurătoare. Ne-am fixat îndelung, cu tot focul, cu tot dorul pe care primăvara le scurgea în sufletul nostru. Și de-odată, ca un dor de mult rumegat, dar care de-odată mi-se lămurește în creier, ideea că pe femeia aceasta ași iubi-o ca un nebun, toată viața, mă cutremură.

Dînsa mă privea mereu — și ne-am înțeles. Ce nevoie aveam de cuvinte când primăvara ne punea atâta înțeles în privire? Aceași dragoste subită dogorea din ochii noștri, aceeași patimă răscolită de fiorii primăverii. — »Cum te-ași iubi!« — îi spuneau ochii mei. — »Cum te-aș iubi!«, îmi răspundeau ai dânsii. — »Dar trebuie să ne despărțim!« adăugau ochii mei într'un tremur desnădăjnit de pleoape. — »Da, trebuie să ne despărțim!« lăcrăma privirea ei înfiorată de dor...

Și ne-am despărțit! Ea s'a scoborât din omnibus, cu o ultimă ochiadă de iubire. Eu am rămas la locul meu, cu sufletul mort, cu inima grea.

»O toi que j'eusse aimé, o toi qui le savais!«
«Cine știe? Femeia aceia își iubea poate bărbatul cu o dragoste temeinică, adâncă, credincioasă. Dar cine se poate împotrivi fiorilor primăverii, îmbătătorilor fiori?...»

Ce sănătoasă e bețlia primăverii — de ce nu-s toate bețiile inofensive ca a ei? În lumea asta, vai! sânt însă alte beții, statornice acelea, cari prăpădesc biata omenire, o schilodează, o decimează fără milă. Un vânt de nebunie suflă în Franța. Absintul nimicesc poporul acesta atât de nobil, atât de generos, atât de inteligent. Ca o oglindă făurită de iad statisticele ne spun că de un cârd de vreme cazurile de alienație mintală ivite printre francezi din pricina absintului, ating niște proporții înspăimântătoare.

De aceea, întâlneam eu răsfoid ziarele pariziane, sufe de cazuri de un tragic de nedescris! În fiecare zi faptele diverse ne înfricoșează. Azi un blet om, cuprins de nebunie subită, se așvârle pe fereastră și și risipește cerii pe pietre; mâine un altul își ucide nevasta pe cari o iubea; altădată, un altul, își măcelărește copiii. Nebunia, nebunia suflă ca un vifor printre bieții francezi.

Nebunia alcoolică, nu alta. Ea trăznește biata minte omenească, ca un fulger din senin, arde creierii, înroște ochii. Nebunia absintului mai ales. Absintul e o Daliila modernă, mult mai perfidă, mult mai îngrozitoare. Ca voluptoasa soție a uriașului din biblie, absintul e dulce, parfumat, îmbătător. Ca niște ochi de femeie, culoarea lui atrage privirea, o zăpăcește. Ca dragostea Daliilei, absintul dă fiori de o nespasă voluptate. Ca Daliila el adoarme, moleșește, surprinde, distruge pe cel mai tari.

Ce dulce e absintul și cât e de fascinator! Reflexele lui, ca ale opalului, te tulbură, te îmbie! Ce parfumat e lichidul acesta ucigător! Și francezii, voluptoși în iubire, sânt voluptoși și în beție; ei preferă deliciosul, dulcele lichid, rachiul brutal al celorlalte popoare.

Dar absintul topește țesuturile, înebunește, omoară, dar sigur, și omoară în mod fulgerător,

dar cât de gustos este!... Cine se poate împotrivi deliciului de a bea absint?...

Ş-acum când primăvara îşi întinde plasa peste sufete, când ne înduioşează şi ne strecoară dorul de viaţă în vine, vezi, pe terasele cafenelelor, în faţa paharului cu lichidul verzui, oameni cu obraji supti, palizi, înţeleniţi, în ai căror ochi nu trece nici o expresie, cari nu simt primăvara şi zimbesc cu un zimbet idiot lichidului din faţa lor. Asupra lor soarele n'are nici o putere, natura îi lasă nesimţitori! Dragostea de absint e mai tare ca însăşi primăvara. *Tristan.*

Votul universal în primejdie.

Neînţelegeri în sânul cabinetului.

— Situaţia politică. —

Arad, 23 Februarie.

Antagonismul dintre cei doi şefi ai noului partid: Contele Khuen şi contele Tisza, n'a putut fi reprimat multă vreme de dragul aparenţei de solidaritate a partidului, căci chestiunea care formează spina situaţiei critice, chestiunea votului universal, a saturat prea mult atmosfera politică decât să mai fie putut întârzia multă vreme.

Şi iată că conflictul a şi izbucnit deja a treia zi după adunarea de constituire a partidului guvernamental.

Cea dintâi urmare a conflictului e că ministrul de finanţe Ladislau *Lukács* va ieşi din cabinet, cedând locul său contelui *Tisza*. A doua că solidaritatea partidului se va sdruncina fatal şi nu va mai exercita nici o atracţie la alegeri. A treia că monarchul, văzând dezertarea contelui *Khuen*, îi va lua probabil mandatul. A patra şi cele multe, imposibile încă de prevăzut, se pierd într-o perspectivă tulburătoare a unor noi complicaţii grave cari vor da un alt curs evenimentelor. Opoziţia, va câştiga fără îndoială, o situaţie extrem de favorabilă şi singurul vot universal, izgonit din toate taberele, e primejduit să peară încă în faşă, de cumva coroana nu-i va întinde scutului ei protegitor.

Iată informaţiile senzaţionale ce publică astăseară un ziar din capitală, — afirmativ dintr'o sursă perfect iniţiată:

Din pricina reformei electorale s'a iscat un grav conflict atât în sânul cabinetului cât şi în partidul guvernamental. Cauzele conflictului sânt însă mai vechi. Divergenţele cari au dat naştere conflictului, purced de la Ladislau *Lukács* şi contele *Tisza*. Când *Lukács* primise însărcinarea să formeze cabinetul, el plănuia să l'înghebeze cu ajutorul partidului independenţist şi al celor din clubul »Nemzeti Társaskör« de supt conducerea contelui *Tisza*. Contele *Tisza* a zădărnicit atunci planurile lui *Lukács*, refuzându-i spriginul. A venit pe urmă contele *Khuen Héderváry*, care vola dintru început să colaboreze exclusiv cu elementele 67-iste.

Contele *Tisza* i a oferit spriginul său şi al partizanilor săi. Adevărul e însă că *Lukács* voia să înfăptuiască reforma votului universal cu colaborarea partidului lui *Jusih* şi contele *Tisza* n'a putut să consimtă pentru o astfel de reformă. Adevărat că, în întâiele sale declaraţii, contele *Khuen* făgăduise şi el votul universal, contele *Tisza* ştie însă că îl va abate uşor pe contele *Khuen* de la votul universal, deoarece contele *Khuen*, în adâncul convingerilor sale e tot atât de reacţionar ca şi el, şi că contele *Khuen* a adoptat lozincă votului universal numai de dragul puterii. Faptul că contele *Tisza* a legat prietenie până şi cu partizanii lui *Kossuth*, numai ca să poată zădărnici votul universal, l-a năhnit adânc pe ministrul *Lukács*. Tot atât de mult l'a mârnat pe *Lukács* şi împrejurarea, că contele *Tisza*

a ajuns un factor de influenţă hotăritoare în sânul partidului guvernamental.

Contele *Tisza* hotărăşte azi toate. El urmează tratative cu noii prefecţi şi nu poate fi numit nimenea prefect fără aprobarea contelui *Tisza*. *Tisza* plasează în administraţie pe aderenţi săi personali şi voieşte să-l facă pe cumnatul său *Sándor I. ministru de interne*.

Ministrul *Lukács* a stăruit cu toată energia sa ca guvernul să adopte votul universal şi din pricina asta au avut loc scene agitate atât în şedinţele comitetului organizator al partidului cât şi în consfăţuirile guvernului. În şedinţa comitetului organizator l-a combătut pe *Lukács* însuşi contele *Tisza*, iar în sânul cabinetului ministrul *Hieronimi*, care între membrii guvernului reprezintă punctul de vedere a contelui *Tisza*. Contele *Khuen* n'a luat încă nici o hotărîre. La început venise cu lozincă votului universal, iar acum vede că *Tisza* nu-i dă voie nici să-l amintească.

În comisia însărcinată cu elaborarea programului au fost aleşi numai aderenţi de-al contelui *Tisza*, cari bine înţeles nu vor cuprinde în program şi votul universal. Împrejurarea aceasta l'a amărât la culme pe *Lukács* şi a declarat că îşi va da demisia. Aderenţii contelui *Tisza* vor acum să l'facă pe el ministru de finanţe.

Majoritatea membrilor guvernului sânt gata să aprobe retragerea lui *Lukács* şi intrarea contelui *Tisza*, căci speră să câştige astfel şi pe agrarieni, precum şi pe toţi cei ce s'au aliat împotriva votului universal.

Toate ziarele budapestane — spune corespondentul nostru — publică în numerele lor de mâin informaţii la fel. Între astfel de împrejurări audienţa de Duminică a contelui *Khuen*, poată să aducă mari schimbări în desfăşurarea evenimentelor politice.

Audienţa contelui Khuen.

Budapesta, 23 Februarie. Din cauza conflictului grav ce s'a declarat între membrii cabinetului, contele *Khuen* va merge la Viena numai Duminică ce vine. Dacă nu va reuşi să aplice până atunci conflictul, va raporta Mejestăţii Sale în amănunte despre cauzele lui.

Un glas din străinătate.

Ziarul european »Frankfurter Zeitung« comentează în chipul următor programul partidului guvernamental:

Noul partid are şi program, ale cărui propoziţii sânt toate împărţite în două. Partea primă cuprinde totdeauna o pretenţie democratică ori naţională, iar partea a doua sună totdeauna aşa: »Intrucât e cu putinţă«. Contele *Khuen-Héderváry* promite banca naţională, »Intrucât aceasta ar fi cerută de scopurile noastre economice«. Făgăduieşte votul universal »Intrucât acesta nu primejduieşte caracterul statului naţional unguresc«. Contele *Tisza* numeşte politica democraţiei naţionale, înţelege însă o democraţie care să nu fie primejdioasă pentru »clasele cari se numesc pe sine naţiunea ungurească.

Pare că e un ecou al constatrilor noastre acest glas al judecării obiective nepreocupate.

Manifestul duşmanilor votului universal.

Organizatorii congresului reformei »naţionale« a legii electorale, au lansat azi următorul manifest:

Parlamentul cel mai apropiat va sta în faţa unei enorme probleme: trebuie să înfăptuiască reforma dreptului electoral. Nu este nici o chestiune mai importantă decât aceasta; de felul cum va fi rezolvită atarnă viaţa ori stingerea fiinţei noastre naţionale! Dacă naţiunea va face în mod greşit paşul acesta, îşi va greşi întreg viitorul! Demagogia, precum şi zavistia care se joacă în chip uşuratic cu interesele de frunte ale naţiunii, a început deja să momască naţiunea cu lozinci eufemiste şi s'o atragă în direcţia, care ar deslănţui toate năzuinţele sociale şi de rasă, di-

strugătoare, ţinute până acum în cătuşe. Aceste, în locul dezvoltării paşnice, ar risca, ba ar spulbera chiar toate forţele de rezervă sociale şi naţionale, multe puţine câte ne au mai lăsat neatinsse veacurile triste ale istoriei ungureşti. Dacă mai este putere de viaţă în societatea ungurească, să nu mai întârzie, ci să îndrumeze voinţa naţiunii pe calea cea bună. Calea aceasta e a dezvoltării democratice cumpănite: ace sta are în vedere deopotrivă atât interesele naţionale cât şi mersul paşnic al dezvoltării sociale.

Poporul unguresc trebuie luminat cu vorbe îndrăzneţe şi cari să răsună departe, înainte de ce ar lua o hotărîre în privinţa viitorului său, şi trebuie să facem să treacă în convingerea obştească, până când nu e încă târziu, că cel mai de frunte drept al cetăţenilor, nu înainte de toate un drept, ci o datorie! Cauza şi ţinta finală a dreptului electoral nu residă adică în promovarea intereselor singuraticilor indivizi, ci în menţinerea acelei sublime comunităţi de viaţă, care se cheamă »stat naţional«. Deslegarea corespunzătoare a chestiunii e pentru naţiune o chestiune de existenţă, pentru care sânt datorii să-şi dea mâna toţi patrioţii — nu este iertat de i a o lăsa să se piardă în labirintul politicii de partid, ci trebuie s-o resolvim aşa dupăcum cer interesele mari generale ale naţiunii.

Tocmai pentru aceia să vie deci toţi cei mai buni ai ţării în capitala ţării, în 19 Martie anul acesta, la orele 11 înainte de amiază, la congresul ce se va ţine în sala principală a localului »Vigado« de lângă Dunăre şi să-şi rostescă acolo cuvântul lor îndrumător! Vom primi cu bucurie pe toţi patrioţii buni, nefăcând deosebire de rasă, de confesiune şi de credinţe politice. Voi pretinde însă ca în clipa când vom hotărî asupra acestei chestiuni, care este cea mai mare, să se spele fiecare de praful politicii zilnice şi al intereselor particulare în apa curăţitoare a iu birez de patrie! Să ne fie mâinile curate, mintea rece, iar inima înălţată!

Manifestul e iscălit de toţi reprezentanţii lumii feudale, de oligarhi şi de cei cari aparţin sferei lor de interese, precum şi de cei cari în urma situaţiei lor materiale strălucite se ridică alături de ceilalţi trântori ai ţării. O listă pe ales a lor am publicat-o în numărul nostru trecut.

Din tirada umflată a duşmanilor votului universal se desprinde o ură de moarte pentru masele poporaţiei lipsite de drepturi şi în deosebi pentru popoa ele nemaghiare ale ţării. Tabăra lor e tabăra imperialismului unguresc, iazma blestemată care ţine încătuşate forţele de viaţă ale ţării şi care s'a pus stavilă puternică atât în calea intereselor monarchiei cât şi a înfloririi ţării noastre.

Măcar de n'ar fi lipsită de temeii groaza lor şi măcar de nu s'ar zădărnici intenţiile curate şi izvorâte din înţ legerea mai superioară a destinului monarchiei, ale coroanei. Acţiunea imperialiştilor unguri e o acţiune desnădăjduită şi proporţiile ei vâdesc dureros natura lor ultrasenzitivă, răsfăţată atât de mult prin concesia »mânei libere«. Imperialismul unguresc şi-a durat din mila »mânei libere« o fortăreaţă atât de puternică, în organismul robust al instituţiilor politice, culturale şi economice, ungureşti, încât ea nu mai poate fi cucerită decât de armata invincibilă ce s'ar crea prin votul universal, în sensul cel mai larg al cuvântului.

Campania electorală.

La *Becicherecul-mare* împotriva lui *Várody Imre* (justhist), va candida *Pop Géza* (guv.).

La *Făget* va candida *Eugen Schreyer* (guv.).

La *Sighetul-Marmaştei* împotriva lui *Köke-nyesdy* (kossuthis) va candida *Vagy Ferencz* (guvernamental).

La *Ocna Şugatag* împotriva lui *Petru Mihalyi* (guv.) va candida *Iosif Popp* (kossuthist).

La *Panciova* împotriva lui *Balla Aladár* (justhist) va candida baronul *Daniel Ernő* (guvernamental).

La *Sân miclăușul mare* împotriva lui *Telbisz Alajos* (kossuthist) *Rény Ernő* (gub.).

La *Hunedoara* împotriva lui *Szentiványi Gábor* (kossuthist) *Hollaky Artur* (gub.).

La *Orăștie* va candida *Dr. Aurel Vlad* (naționalist).

La *Deva* contele *Thoroczkay Miklos* (fără program).

La *Dobra* va candida din nou *Moskovitz Ivan* (fără program).

La *Baia de Criș* va candida *Vasile Damian* (naționalist).

Plecarea președintelui camerei.

Budapesta, 23 Februarie. Președintele camerei, *Ódl*, a plecat la *Murăș-Oșorhei* ca să ia parte la adunarea membrilor congregației. Va absenta din capitală vre-o 8-9 zile.

Cronica mea.

Probe de »Romană«.

Pînă acum nu mi-s'a dat niciodată ocazia, să văd jucîndu-se vre-un joc românesc cum se cade, cu tactul, cu ordinea și cadența, ce i-se cuvine.

E curios acest lucru, cu atît mai mult, cu cît tineretul nostru de ambe sexe, — afară de cîteva excepții năroade, între cari se numără și subsemnatul — își are reputația stabilită de dansator iscusit. Ei bine să-mi dea voie acest tineret, să-i declar în față, cu toată sinceritatea de care poate dispune un om îmbătrînit în belele, că lipsa aceasta de iscusință în manuirea sau mai just zis în pedalearea jocurilor naționale reprezintă cîteva chilograme mai puțin în cumpăna calităților sale. E o poveste veche, că un tânăr înlocuiește prin priceperea jocului toate defectele ce le are. Fie el dobă de inteligență ori aibă fizicul ideal al unui *Adonis*, dacă nu știe juca, rămîne nebăgat în seamă, trece drept un *Cenușoacă* în societate, și mai ales în societatea sexului gingaș. (Nu vreau să zic slab, cum se obicinuește, pentru că m'ar desminți volumul multor doamne, cari numai slabe nu sînt). În schimb un dansator iscusit fie cît de prost, uite-se seșiu, aibă șase degete la picioare, suflă și nasul în mânuși, sau în servietul dela masă, va fi totdeauna taxat de o ființă superioară, inteligentă și cu maniere alese, de sexul gentil, care-l va privi cu ochi dulci și-l va îmbrățișa cu o deosebită atenție și căldură.

Mulți mă vor înjura poate, că sînt atît de categoric și mai ales că generalizez acuzațiile mele. Să prea poate, că în simpatica generație a tineretului de astăzi se găsiască indivizi cu aptitudini de saltimbanc, care ar putea figura cu mîndrie pe ori ce scenă de varietăți, dar nu e mai puțin adevărat, că majoritatea dansatorilor n'au farmecul mișcărilor, n'au gingașia aceea a figurilor, care delectează ochiul tribunei și mai presus de toate n'au tactul, n'am — ca să întrebunțez un termen de cazarmă — disciplina jocului.

Jocurile noastre naționale se caracterizează toate prin regularitatea cadenței și ținerea necondiționată a temperaturii. — Bătuta, călușul mînioasă, ardeleana, chin-dia, romana, sîrba pot produce numai atunci un efect bun, cînd sînt jucate cu rost și la fel de toți dansatorii. Ori lucrul acesta e foarte greu atît din cauza lipsei de deprindere, cît și din diferite motive de ordin fizic și moral. Cum o să ridic eu piciorul la comandă, atunci, cînd vecinul mă calcă tocmai în momentul acela pe bătăture, fără să ție seamă, fie din răutate, fie din alte considerații, că suprafața pămîntului este de atîtea milioane de kilometri pătrați, prin urmare avea destul teren, pentru a lăsa neatîns sensibilele mele bizețuri? Cum o să mă învîrtesc eu pe supt mîna la dreapta, dacă tocmai atunci vecinul din stînga î-mi aplică una zdravănă cu cotul în regiunea abdominală, încît î-mi vine să lapad — pardon, nu în senz feminin — de parcă ași avea boală de mare? Cum o să mă execut eu, cînd aranjul îmi comandă, — să mă scuzați de vorbă proastă — î-mi comandă zic... ah încă odată pardon! dos la dos? Mie, care am o deosebită stimă față de sexul frumos, care plec ochii ca o fată mare în fata unei priviri mai aprinse, mie, care roșesc pînă'n vîrfurile nasului, atunci cînd o doamnă î-mi întinde cu gentilețea mîna ei catifelată, pentru a o atinge cu buzele mele fripte de dor, — auzi d-le antialcoolist cutare? de dor iar nu de alcool cum zici d-ta? (Aci este momentul să închid o paranteză și să-ți declar, că nici nasul nu mi-e roșu de alcool, pentru că alcoolul n'are culoare, nu e vîpsea ori argăseală, cum crezi d-ta. — În cazul cel mai rău, chiar dacă ar fi așa, cum zici d-ta nasul meu ar trebui să fie cel mult galben — portocaliu, pentru că beau numai bere).

Inchid paranteza și rog pe gentilele cetitoare să mă scuze, că am lăsat cursul discuției pentru a mă răfui cu secta asta periculoasă de broscoi, care trăiesc numai cu apă, un lichid, care de altcum să află în cantități considerabile în organismul lor. Dos la dos? Hm!

Dar cum o să întorc eu fără nici o considerație viceversa abdomenului, unei ființe ideale, mai ales, cînd nici nu am siguranța, dacă pantalonii mei, roși poate în exercițiul funcțiunii, au încetat de a mai fi discreți și privesc cu ochi de vacă în largul lumii?

Iată motivele, care m'au silit să fiu mai blînd în acuzațiile mele, cu atît mai mult, cu cît probele de »Romană« ținute pînă acum mi-au servit și experiența practică.

Să-mi dați voie să mă explic în cele ce urmează. Sîmbătă seara s'a dat alarma, că în sala de lux dela »Mileniu« s'întin probe de... »Romană«. — În treacă ție zis pentru mine și pentru mulți alții probele acestea de »Romană« sînt un prilej binevenit de băutură. Mă înarmează deci cu cîteva coroane, nu de flori, ci de argint bătut și la zece și jumătate fix mi-am făcut apariția în sala de dans. O atmosferă parfumată mi-a frapat plăcut membrana nazală, și o societate din tot ce *Aradul* românesc are mai ales, îmi delecta privirea. Dansatorii erau înșirați pe două coloane și fiecare căuta în felul lui să-și distreze însoțitoarea.

— Se caută un vizavi! strigă ca în codru un jucăuș slingher.

Mă desbrac la luțială și mă angajez companion. Intr'un timp și două mișcări mi-am luat locul de recrut în trupa de dansatori, la braț c'o silfidă simpatică, care mă băgase în răcori, cu tot zădăful insuportabil, ce era în sală.

Muzica sună, comanda începe:

— Pe supt mînașă!!

Iau dama în brațe și o învîrtesc odată în dreapta odată în stînga, din nenorocire însă fără succes, căci nu știu cum minusculul picioruș al doamnei s'a strecurat indiscret supt respectabilele mele botine americane cu talpă dublă, așa încît n'a putut suprima un »ah« dureros, (doamnă nu ghetele mele) care m'a făcut să mă cutremur.

— Balans la dreapta! urmează comanda. Imittez și eu pe alții și fac doi pași la dreapta, uitînd însă cuvenitul complement într'o parte și în alta. Revin cu luțeală asupra omislunei și cînd mă întorc, vecină-mea scandalizată de lipsa mea de atenție trecuse peste figură, întorcîndu-mi frumos spatele așa încît complementul meu a avut o formă destul de comică.

— Rondo!

Iau mînuța vecinei, și crezînd că am de a face cu un măcelar o strîng cu putere între bătoasele mele degete.

— Ah domnule, ce ești la aidămaș? se indignă idealul.

— Invîrtita! sună noua ordine.

Mă reped cu tot focul și căutînd să mă în cu mișcarea de muzică, izbesc — cum țineam mîna întinsă — falcile nevinovate ale vecinilor mei, care nu erau mai puțin »politicoși« cu organul meu rumeșător.

O! Isuse! ce probe de calvar, iar nu de »Romană...«

A doua zi bandajat la cap, cu picioarele în soșoni și cu cataplasme de apă rece în toate părțile, unde m'a atins politeța dansatorilor naționali făceam »probe«, de reînșănătoșare.

Inima mi-o puseam într'un lighian cu apă rece, pentru că dăduse și ea năroada în dăra probelor de dragoste, iar alături instalasem un vas puțin comod, în care depuneam la intervale probele de bere, ce le îngrămădisem în stomacul meu nu tocmai rezistent: aveam cum se zice *mal de terre*, iar nu *mal de mer*.

Afurisite probe nenșorule!

Napoleon Popescu.

SERVICIUL TELEGRAFIC.

O reformă vamală în Serbia.

Viena, 23 Februarie. Cercurile politice vieneze sînt surprinse de o măsură nouă a guvernului sârbesc, care a prezentat *Scupcinei* sârbești un proiect de lege prin care taxele vamale sînt urcate peste maximum actual. Acțiunea aceasta a guvernului sârbesc a fost preparată în taină. Noua lege intră imediat în vigoare.

Cercurile vieneze văd în această lege o acțiune dușmănoasă îndreptată împotriva *Austro-Ungariei*, deoarece vor fi supuse la taxele urcate mai ales mărfurile ce se exportă din monarhia noastră. Aici se crede că prin noua lege vamală, guvernul vrea să

și iacă *Austria* să încheie convenția comercială cu *Serbia*, sau să aibă la dispoziție o armă în timpul tratativilor.

Aici se crede că în curînd se vor și porni între cele două guverne tratativele cu privire la încheierea convenției comerciale.

Viena, 23 Februarie. Ministrul de externe sârbesc *Milovanovici*, care a sosit la *Viena* pentru afaceri particulare, a declarat unui redactor dela »N. Freie Presse« că reforma taxelor vamale nu e îndreptată contra *Austriei*. Dovada e că n'au fost urcate numai taxele maximele, ci și cele minimele cari se refer la statele cu cari *Serbia* are convenții comerciale.

Milovanovici a declarat apoi că *Regele Petru* probabil va vizita odată pe *Țarul Rusiei*, dar pînă acum nu e nimic hotărît. Știrea că moștenitorul bulgar va vizita *Petersburgul* deodată cu moștenitorul sârbesc este o invenție. *Milovanovici* a mai declarat că va face o călătorie la *Constantinopol*, pentru a dovedi bunele relații ce există între *Serbia* și *Turcia*.

În ce privește uniunea balcanică, *Milovanovici* a spus că aceasta e un vis depărtat.

Deschiderea parlamentului austriac.

Viena, 23 Februarie. Ministrul-președinte *Bienerth* a primit astăzi o delegație a uniunii latine. Deputații *Conci* și *Formuzaki* i-au expus ministrului pretențiunile italienilor și ale românilor.

Ministrul-președinte le-a promis că le va împlini pretențiunile. În schimb, delegația l-a asigurat de sprijinul uniunii latine.

Azi seara va avea loc o conferință a șefilor de partide, pentru a se înțelege cu privire la lucrările parlamentului, care se deschide mâine.

Situația în Grecia.

Berlin, 23 Februarie. Ziarului »Voss. Zeitung« i se telegrafiază din *Atena*: Zilele din urmă, populațiunea a făcut demonstrații mari împotriva *Ligei* militare. Cu prilejul acestor demonstrații au avut loc și ciocniri sângeroase, dar zărele n'au înregistrat aceste demonstrații, fiindcă puterea e în mînile *Ligei* militare, iar conducătorii ei împiedecă publicarea știrilor cari nu le convin. În ciuda terorismului desfășurat de *Liga* militară, sau poate chiar ca urmare a acestui terorism, adversarii *Ligei* se înmulțesc pe zi ce merge și mărturisesc pe față nemulțămirea lor față cu activitatea răzvrătitoare a *Ligei*.

Atena, 23 Februarie. Guvernul a prezentat zilele trecute *Regelui* un decret prin care sînt destituiți cinci procurori generali. *Regele* n'a iscălit pînă acum acest decret. Refuzul acesta al regelui a provocat adînci nemulțămiri.

Guvernul publică un comunicat în care declară că *regele* va iscăli decretul în cel mai scurt timp.

Atena, 23 Februarie. Mîine guvernul va împărți deputaților noul proiect de lege despre convocarea adunării naționale, chemată să revizuiască constituția.

În constituție se vor introduce însă numai schimbări de puțină importanță. Între altele: deputații vor primi pe viitor lefuri în loc de diurne; ofițerilor nu li-se va acorda și drept electoral pasiv, etc.

Se crede că pînă *Sîmbătă* va fi admis de *Cameră*.

Atena, 23 Februarie. Biroul *Camerei* a fost compus numai din deputați-ofițeri.

China ocupă Tibetul.

Londra, 23 Februarie. Guvernul englez a primit știri telegrafice că trupe chinezești au ocupat *Lhasa* în *Tibet* și au început

prădarea mănăstirilor. Dalai-Lama s'a refugiat în India.

Anglia va protesta împotriva atacului Chinei, provocând-o să-și retragă trupele.

Starea doctorului Lueger.

Viena, 23 Februarie. Azi dimineață medicii au publicat următorul buletin:

Temperatura 36,8, pulsul 68.

Noaptea somn adânc. Dimineața fără dureri. Pielea în jurul plăgei palidă, neinflamată. Sensoriul liber; forțele relativ bune.

Uș. rarea spontană. Evident că operația i-a adus o ușurare, totuși sânt temeri, că numai momentană. Starea e încă extrem de îngrijitoare. Astăzi continuă serviciul medical permanent. Din toată Austro-Ungaria și țările învecinate sosesc pachete cu leacuri, scrisori și sfaturi medicale. Primăria publică azi mulțămiri trimițătorilor pentru buna intenție și roagă să se înceteze trimiterea, deoarece medicii fac totul ce prevede știința medicală și intervențiile acestea ale publicului îi sustrag numai dela îngrijirea bolnavului.

Doct. ul Kapshammer a declarat, că deocamdată este mulțămît, dar nu poate prevedea lucrul pentru mai mult decât 24 de ore.

Astăseară la ora opt starea bolnavului e neschimbată.

Dormitează și geme.

Conflict la granița bulgaro-turcă.

Viena, 23 Febr. La Tamrasch în granița bulgaro-turcă a avut loc un grav conflict între postul bulgar și cel turcesc. Aceștia s'au împușcat reciproc. Turcii au adus și artilerie. Ei au pierdut un corporal și un soldat. Bulgarii susțin, că n'au pierdut nimic. Guvernul bulgar nu acordă importanță politică acestui conflict.

Cu toate acestea sânt temeri, că publicul se va agita.

Revoluție în Filadelfia.

New-York, 22 Februarie. Greva funcționarilor de tramvaie din Filadelfia a luat proporțiile unei revoluții. Greviștii au aruncat în aer cu dinamită depozitele de tramvaie.

Șeful mișcării Pratt a fost arestat, cecece a produs o creștere a furiei, așa încât poliția a fost necesită să-l elibereze.

Pe străzi s'au ridicat baricade și s'au desgropat conductele de apă și de gaz. Luptele între greviști și poliție durează de trei zile. Greviștii împreună cu femeile și fetele sânt împărțiți în două tabere cu schimbul.

Treisute de vagoane de tramvai au fost distruse. Sânt număroși morți și răniți. Situația e foarte gravă.

Cruce lui Russu-Șirianu.

Pentru crucea lui Russu-Șirianu au mai contribuit următorii:

Dr. Nemeș Zsiga, avocat, Arad	cor. 5.—
Romul Mangra, Gyires	» 2.—
Nicolau Constantin, Verespatak	» 1.—
Ioan Căpitan, preot, Cladova	» 3.—
Total:	» 11.—
Sumele de până-aci	» 744.58
Laolaltă	cor. 755.58

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 23 Februarie n. 1910.

Pentru internatul de fete din Arad.

A contribuit dl *Dr. Vasile Stroescu*, Dawos Platz cu suma de C. 1000.

Colecta dnei *Constanța Popoviciu*, n. Serb, din Kétegyháza:

Constanța Popoviciu C. 40
Vád. Alexandra Serb » 40 C. 80.
ambele ca membre pe viață a reuniunii femeilor române din Arad.

Dna *Maria Wallner născ. Cosma* din Beiuș membră pe viață suma de C. 40.

Dna *Mărioara A. Popoviciu născ. Tamaș*, Arad membră pe viață cu suma de C. 40.

— Conferința comitetului național. Săntem rugați să dăm loc următoarei rectificări: »In interesul adevărului, rog să constatați că la conferința comitetului național român care a avut loc în Budapesta, am luat și eu parte. Cu deosebită stimă: Dr. Aurel Lazar, avocat în Oradea-mare«.

— O fundațiune de 25.000 coroane. »Drapelul« din Lugoj primește informația că d. Nicolae Nestor, canonic în Lugoj, din prilejul jubileului său proțesc de 25 ani (1885—1910) a instituit o fundațiune de 25.000 cor. spre scopuri filantropice.

Ziarului lugoian nu i-s'au comunicat informații mai precise în ce privește scopurile filantropice.

— Adunarea publică contra unul ateu. Înainte cu vre o două săptămâni profesorul de filozofie *Graefe* din *Karlsruhe* a citit la Berlin o conferință, în care afirma că mântuitorul nostru Isus Christos nu e decât o creațiune mitologică și că de fapt, n'a existat niciodată.

Conferința a stârnit vi resentimente în toată Germania.

Contra profesorului s'au ținut mai multe adunări publice.

O astfel de adunare publică a avut loc și eri în *circul Busch* din Berlin. Adunarea a fost pusă la cale de preoțimea ortodoxă și a întrunit atâta lume, încât *circul* care e aranjat pentru opt mii de oameni, n'a putut să încapă mulțimea. La adunare erau reprezentate toate clasele sociale ale capitalei p. usiace, mulți ofițeri și multe femei. Era de față între alții și ministrul de instrucție al Prusiei dimpreună cu familia sa, apoi președintele consiliului suprem al bisericii evanghelice, mai mulți consilieri ministeriali dela instrucție și alte personaje de distincție.

S'au rostit în adunare cinci vorbiri, cari toate au stârnit mare însuflețire. Mulțimea a aranjat o retrace demonstrativă pe strade. Ziarele creștine înregistrează manifestația ca o biruință a creștinismului asupra curentelor ateiste ce se propagă azi de pe unele catedre universitare.

— Boala dlui Carada. Din București primim dela corespondentul nostru următoarea telegramă întristătoare: »Boala guvernorului Băncii Naționale a intrat în ultima sa fază. Medicii au renunțat la orice speranță de a-l salva«.

— Drumul flotei austro-ungare. Din Viena se anunță: Flota austro ungară va face la sfârșitul acestei luni un drum pe Marea-Mediterană. Cea dintâi stațiune a flotel va fi portul Antivari, unde va sosi la întâi Martie. De aici comandan-

dantul flotel și statul său major va merge la Cetinje, ca să exprime domitorului Muntenegrului omagii cu prilejul jubileului său.

— O slugă credincioasă. Din Berlin se telegrafiază: Cu prilejul înmormântării contelui Stolberg, fostul președinte al Reichstagului german, camerierul contelui, care a stat în serviciul aproape o jumătate de veac, în momentul când coșciugul a fost lăsat în groapă, a avut un acces de apoplexie și a murit momentan.

Moartea aceasta subită a făcut impresie adâncă asupra celor de față.

— De ce vorbesc femele mai mult ca bărbații? Marcel Prévost crede c'a găsit pricina de ce femeile vorbesc mai mult decât bărbații. Mai întâi e faptul că treburile casnice se pot bine face vorbind. Iar creșterea copiilor cere să vorbești cu ei mereu. E de crezut că nici n'ar învăța copiii a vorbi, dacă mamele ar fi așa de morocănoase cu tații. Copilului trebuie să-i spu mereu vorbe, cu șir sau fără șir, ca să se silească și el a prinde câte ceva și a vorbi. De altfel, femeilor, câtă vreme sânt frumoase, le șade bine vorbind și plac, chiar dacă nu spun cine știe ce înțelepciune. Obiceiul, odată căpătat, rămâne.

— Un incident ziaristic în București. Ni-se anunță din București. Un regretabil incident s'a petrecut în ședința de ieri a Senatului între reprezentanții ziarelor din Capitală și d. inspector Cotrutz, din care cauză, la un moment dat, z'aristiți au părăsit în mod ostentativ tribuna presei.

D. general Budișteanu președintele Senatului, observând acest fapt a rugat pe d. chestor-senator I. Pilat, a cerceta cauzele. În urma insistențelor d-lui senator I. Pilat și a asigurărilor că pe viitor ziaristiții vor fi puși la adăpost de asemenea nemulțumiri, aceștia au consimțit să-și reea locurile.

— Sărbătorirea Unirii de către studenții din România. Din București ni se scrie:

»Studenții Bucureșteni ca și cei leșeni au ținut și de astădată să dea zilei de 24 Ianuar caracterul ei național, sărbătorind-o în mod deosebit. La »Unione« sa sărbătorit în saloanele acestei societăți, după obicei, urmând danț în urma festivalului.

D. Radu Portocală a prezidat și a îngrijit de această frumoasă reușită. D. Cecropide a ținut o documentată conferință și de mare interes, lucrare grea privitoare la evoluția politică. D. Demetrescu a recitat versuri, d. I. Minulescu a recitat din volumul său »Romante pentru mai târziu«, D. Adrian G. Lazariu a citit o baladă a sa: »Spre Mecca«, d. locotenent Braborescu a recitat traduceri (versuri), apoi d. Marius Georgescu a executat bucăți naționale la piano, precum și d. Apostolescu la vioară, d. Portocală a ținut o scurtă cuvântare și apoi până la 3 spre ziua a urmat danț — și în special s'a jucat Hora Unirii. În fiecare Sâmbătă seara au loc la »Unione« serate literare dansante«.

— Societatea »Frăția« a românilor din Cața (Transilvania) stabiliți în București, a dat în seara zilei de 1 Ianuarie a. c. în sala Eforiei un prea frumos bal, supt patronagiul d-nei și d-lui H. Botescu, ajutor de primar al capitalei București.

Societatea »Frăția« are scopul să întrețină pe toate căile legături culturale și naționale cu Românii din Ungaria. Pentru sporirea fondului destinat acestui scop, a fost dat și balul dela 1 Ianuarie, care a avut un neîntrecut succes grație străduințelor desfășurate de comitet în frunte cu d. Ignatie Mircea, și care a dat un beneficiu net de 2.232 de lei.

— Hymen. Ni-se anunță cununia d-șoarei Aurelia Cărpinișan cu d. Maximilian Grecu, care se va celebra Duminecă în 6 Martie, în biserica ortodoxă din Râhău.

— Ni-se anunță cununia d-șoarei Volumnia

cu d. Mihail I. Găzdac, care se va celebra Duminică, în 27 Februarie n. a. e., în biserica gr.-or. din Cugier.

Felicitări!

— **D'Annunzio despre aviațiune.** Din Milano se scrie că Luni seara, celebrul scriitor D'Annunzio a ținut la teatrul Liric o conferință asupra aviațiunii și asupra rezultatelor obținute în diferitele state.

Conferențiarul a spus între altele, că baloanele dirijabile ale Austriei sânt îndreptate contra orizontului Italiei. Acest aliat iubit(?) și-a îndreptat privirile sale asupra mării azurii dela Veneția.

Conferențiarul a fost viu aplaudat.

— **Ziar francmazon unguresc.** Organul clericalilor »Alkotmány« din Budapesta anunță că în curând va apărea în Budapesta, un mare ziar francmazon, scris în ungurește. Ziarul va avea numele »Budapesti Ujság« și va apărea zilnic în mărime de 32 pagini. Pe seama noului organ s'a adunat până acum un capital de 1.700.000 de franci, în mare parte din contribuiri ale francmazonilor francezi. Noul organ va urmări tendințe kossuthiste (?) și va lupta pentru secularizarea averilor bisericesti și desființarea mănăstirilor de călugări și călugărițe.

— **Cu aeroplanul în America.** Aviatorul francez Walter Wellmann, care avusese de gând să zboare cu aeroplanul său până la polul nordic, a renunțat la acest plan îndrăzneț, hotărând să zboare peste oceanul atlantic până în America.

Wellmann va pleca în luna lui Iulie, din Paris sau din Londra îndreptându-se în linie dreaptă spre New-York. Pe mare îl va însoți două vapoare; unul va pluti câteva miluri înaintea aeroplanului și celalt în urma lui.

Curcile aviatorilor francezi speră că încercarea lui Wellmann va reuși.

— **Dela Dresda în Norvegia în balon.** Din Cristiania se depeșează că un balon german a căzut la 3/16 Februarie în Drangedal. Unul din cei doi călători a primit răni grele; celalalt a căutat să înduplece un om cu căruța să-l ducă pe rănit în oraș sau la un sat. I-a dus. În balon erau Hans Berliner și Max Donnath.

El se urcaseră la 2/15 Februarie la 7 dem, lângă Dresda. La 8 au trecut peste Berlin: la 5-6 seara peste Rügen, iar la 10 peste Copenhaga. De asupra Cattedatului au dat într-o furtună groaznică de zăpadă care l-a dus peste Cattedat și Stager Rac în Norvegia. De asupra pădurei Drangedal, au deschis ventilul și s'au coborât, prea repede. Berliner va zăcea câteva timp în Norvegia.

— **Un nou element: Poloniu.** Am scris și noi zilele trecute despre noul element descoperit de d-na Curie din Paris. D-rul Franz Exner, prorector și profesor la Universitatea din Viena, arată că se cunoaște de mai mulți ani că Poloniul se află în Pechblendă dela Joachimsthal (Boemia). Se știe că'n 140 de zile se pierde pe jumătate. Poloniul dă raze albe curate și prinzând emanația lui, găsim heliul. Ce rămâne, pare a fi Plumb. Deci am avea toate treptele prin cari Uranul trece până la Plumb.

Și'n Viena se află o cătime tot așa de mare de Poloniu ca în Paris, dar nu așa de concentrată.

După alte știri s'ar fi căpătat până acuma din Poloniu o cătime de heliu ce se poate lesne măsura: îl vor aștepta până se va transforma cu totul și atunci se va vedea în ce elemente se va fi prefăcut (280 de zile).

Se fac mereu analize spectrale spre a vedea când va înceta spectrul Poloniului.

— **Starea lucrurilor în Covasna.** Despre situația școlii românești din Covasna (comit. Treiscaune) prlmim următoarele știri:

S'au lăsit multe vești triste despre românii din comuna noastră Covasna (Treiscaune), precum: credincioșii nu volesc a și mai susține școala lor, sânt inverșunați cu mic cu mare asupra preotului lor și voiesc cu ori ce preț înălțarea învățătorilor lor. Sânt triste aceste știri și cu atât mai vârtos, că sânt adevărate. O umbră neagră de rușine înegrește deci cinstea tuturor mocanilor noștri, celor crezuți atât de credincioși, supuși și iubitori ai limbii strămoșești, care umbră este aruncată și asupra conducătorilor firești ai noștri, asupra părintelui nostru Gheorghe Furtună.

Această veste leșită dintr'un izvor rău nu corespunde întru toate adevărului, deoarece părintele nostru și-a făcut totdeauna, cu toate ocaziunile datorică, luminându-ne și îndemnându-ne, să susținem școala din mijloacele noastre, neavând n dejde de ajutor de stat — fiind în comună o școală de stat cu săli goale.

Tot atât de puțin vimovați sântem și o parte însemnată a credincioșilor din comună cari totdeauna am apărut cele mai scumpe tesăure ale noastre: biserica și școala, urmând sfaturile înțelepte ale părintelui nostru, ale domnului protopop și tuturor binevoitorilor noștri. Fiind însă ceata contrarilor mai numeroasă, mai sumeață la pungă și mai gură mare, ne-au copleșit cu strigătele lor.

Aveau adecă la început de scop să nu susțină nici o școală, în urmă ca să susțină numai una. Părintele nostru împreună cu d. protopop a căutat să i lumineze pe cei îndărătnici. Rezultatul s'a și văzut, că la sinodul din toamnă am decis unanim să zidim o școală nouă corespunzătoare în locul celei de acum, care nefiind corespunzătoare a fost închisă. Dar ce să vezi bărbații de încredere Nic. Popica și Nic. Coznesnu, oameni mai sumeți la pungă, pentru ca să fie totuși pe voia lor, când să iscălească protocolul luat au zis: Numai așa iscălim dacă nu vor mai fi învățătorii aceștia, ci să vină alții tineri (Amândoi au fete și avere!) A fost de ajuns aceste vorbe, ca cei veniți de curând de pe munți și din România, cari se lasă lesne ademniți, să între în ceata lor. Părintele de bună seamă a apărut pe învățătorii nu pentru că Alex. Ciucan îl e ginere, ci pentru că prin el a voit să aperi interesele școlii, amenințate. Din această cauză pe părintele nostru G. Furtună nu l-au socotit de atunci încoace de un binefăcător și binevoitor, ci ca pe cel mai mare dușman al lor, așa că acum strigă în gura mare: Jos cu popa, jos cu dascălii.

Deși hule și batjocuri se descărcău asupra bunului nostru părinte din toate părțile, el n'a încetat, ci a lucrat pentru ducerea școlii închise la regulă și în urmă a mijlocit de ni-s'a redeschis (școala noastră). Dar ce folos, că tocmai cei cari au lăsit vestea că n'are cine-i povățui și astfel sânt siliți a-și opri copiii acasă, tocmai aceia acum nu-și trimit la școala noastră, ci la cea de stat, așa că la noi la amândoi învățătorii abia sânt 15 copii. E clar deci adevărul. *Un credincios.*

Ne bucurăm de purtarea bună a frunțașilor din comuna Covasna unde știm că susținerea școlii a întâmpinat mari greutăți și dorim ca știrile de mai sus să se adeverească deplin.

Comuna Covasna are alături de vre-o mie de suflete românești (aproximativ) vre-o 4-5000 de săcui. Este deci acolo mare nevoie de o școală românească și apelăm la toți factorii competenți să sprijinească stăruințele neobosite ale protopopului C. Dimian pentru menținerea școlii într'un ținut unde primejdia desnaționalizării e

mai mare ca ori-unde. Ar fi o rușine ca o comună bogată și înfloritoare cum e Covasna să nu-și poată susține singura armă de apărare a limbii și naționalității. *N. Red.*

× **Ingrășarea peste măsură** este foarte nepăcută și dorința fiecărui om gras este, ca să slăbească. Aceasta se poate obține — fără slăbirea sănătății — numai dacă bolnavul va bea în fiecare dimineață pe nemâncate 1 pahar de apă amară *Franz Josef*. Adeseori după o folsință de 3-4 săptămâni are rezultate. Ingrășarea unsoarei dispar fără urmă fără ca se trebuie schimbat modul de traiu. Dacă însă după ce a beut apa aceasta bolnavul va mai face și o plimbare de jumătate ceas, rezultatul se va arăta cu atât mai curînd. Direcțiunea izvoarelor de ape amare Franz Josef se află în Budapesta.

× **Pentru 60 de fileri,** poți pregăti ușor acasă 2 litri licheruri Alasch, Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Roza, Vanilie, Silvorium, Rachiu de drojzii și Rom. 10 doze cu modul de pregătire expediază franco. *Burger Frigyes,* farmacist Cluj. — *Kolozsvár.*

— **La librăria noastră se află de vânzare:** Nr. 1, 2, 3 și 4 din revista »Falanga«. Prețul unul număr 15 fileri.

Teatru în Poiana. Reuniunea meseriașilor și negustorilor români din Poiana dă reprezentație teatrală Duminică, 27 Februarie n., în sala cea mare a școlii române din Poiana. Se va juca comediile »Otravă femeiască« de N. Țințariu, »Impletește, despletește« de T. Alexi și »Iorgu dela Sadagura« de V. Alexandri. Inceputul la orele 7 seara. După producțiune — danț.

Concert și teatru în Timișoara. Comitetul parochial al comunei bisericesti gr.-or române din Timișoara-Fabric aranjează concert și teatru Duminică, 6 Martie n., în sala »Berăriei« (Fabrikshof) din Timișoara-Fabric. Se va juca piesa teatrală »Vrăjitoarea« de Gheorghe Cătană. Inceputul la orele 8 seara. După teatru — danț.

Di A. Bănuțiu la Alba-Iulia. În seara zilei de 19 Februarie, dl Aurel Bănuțiu, directorul artistic al fondului de teatru, a ținut înaintea unui public ales o interesantă conferință despre teatrul modern. Într'o limbă frumoasă și pe înțelesul tuturor a schițat curente mai de seamă cari se validează pe scenele mari ale apusului și păreriile unor oameni mari ai literaturii universale despre chemarea teatrului. A arătat, povestind ici-colea și câte-o fărâmatură plină de umor din pătaniile sale cu prilejul organizării comitatelor filiale, și starea în care se află chestia teatrului nostru, amintind unele proiecte pentru rezolvirea ei în viitorul mai apropiat.

Durere, publicul românesc din Alba-Iulia a dovedit o lipsă de interes condamnabilă. Mai bătătoare la ochi a fost absența direcțiunii băncii »Iulia«, care par'că nu vrea nici decum să înțeleagă că conducătorii unei bănci ca »Iulia« au anumite datorii și față de propaganda culturii românești.

Atitudinea direcțiunii băncii »Iulia« față de conferință de aceia o amintesc deosebit, pentru că prin atitudinea-i luată, poate neintenționat chiar, a făcut pe foarte mulți de n'au luat parte, ca nu cumva să-și strice trebile. Mulți n'au venit pentru că țin la direcțiune, și-i cunoșteau sentimentele față de conferențiar încă de astă toamnă când cu serbările fondului de teatru dela Alba-Iulia. — Tot respectul când e vorba de conducerea financiară a băncii, când însă e vorba de cultura românească trebuie lăsate la o parte toate animozitățile din trecut, și trebuie sprijinită din toate puterile, căci numai așa ne putem face demni de trecutu, glorios al orașului nostru.

I. Șo.

ECONOMIE.

Curs de potcovit. Atragem atențiunea faurilor noștri asupra următoarelor: Ministerul de agricultură a ordonat ținerea în Murăș-Odorhelu a unui curs — teoretic și practic — de potcovitul sistematic al calilor. Spre acest scop s'a încuviințat spre folosire atelierul militar de potcovit, încredințând cu instruirea părții practice pe maestrul-potcovar al regimentului, iar cu predarea părții teoretice a potcovitului pe medicul veterinar al orașului. Cursul se va începe în Februarie și va ține până către sfârșitul lunii Iunie. Vor trebui însă să se anunțe cel puțin 25 de participanți, — maștri și calfe, — căci altfel cursul nu se va ține.

Plaja grânelor din Aradul-nou.

19 Februarie 1910.

S'a vândut azi:

grâu 700 mm.	14.10—
orz 100 mm.	6.70—
ovăș 100 mm.	7.—
secară 100 mm.	9.—
păpușoi 600 mm.	6.10—

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 19 Februarie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Orzu nou

De Tisa — — — — —	28 K.	95—30 K.	— III
Din comitatul Albei — — — — —	28	80—29	80
De Pesta — — — — —	28	90—29	»
Bănățanesc — — — — —	28	95—29	»
De Bacica — — — — —	28	60—29	»
Secară de calitate I. — — — — —	19	75—20	05
Secară de calitate mijlocie	19	55—19	65
Orzul de nutreț, calitate I.	14	75—14	95
Orăș de calitate I. — — — — —	15	70—16	»
Orăș de calitate a II. — — — — —	15	40—15	60
Cucuruz — — — — —	14	80—15	»

BIBLIOGRAFII.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare

<i>I. Russu-Șirianu</i> : La Roma, schiță din călătorie	»	2.—
<i>Dr. E. Babeș</i> : Diaza	»	3.—
<i>A. Cosciuc</i> : Nutrirea animalelor de casă (op. premiat)	»	1.50
<i>Stelian Russu</i> : Foiletoane	»	1.—
<i>A. O. Maior</i> : Bibliot. copiilor, vol. II.	»	1.60
» » » v. III și IV.	»	1.—
<i>Isidor Ieșan</i> : Românii din Bosnia și Herțegovina în trecut și prezent	»	1.50

Din valoroasele cărți ale regretatului canonic Dr. Augustin Bunea:

Mitropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa, schiță biografică	cor.	1.—
Chestiuni din dreptul și istoria bis. române unite, partea I	cor.	2.—
partea II-a	cor.	1.50
Discursuri; Autonomia bisericească; Diverse	cor.	5.—
Ierarchia românilor din Ardeal și Ungaria.	cor.	3.—
Mitropolitul Sava Brancovici	cor.	1.50
Amintirea lui T. Cipariu	cor.	—50

In amintirea canonicului Augustin Bunea. Articole și alte semne de du-rere ale neamului. cor. —50

Bibl. »Bunul econom.«

No. 1. Nutrețurile ierboase; cositurile; prepararea fânului și pășunile	»	—30
No. 2. Economia porcilor, oilor și capre-lor	»	—30
No. 3. Sămânța plantelor agricole și sămânțatul lor	»	—30
No. 4. Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor	»	—30
No. 5. Economia vitelor sau zootehnia generală	»	—30
No. 6. Agrologia sau cunoașterea pământurilor și mijloacele de a le îmbunătăți	»	—30
No. 7. Agricultură generală. Lucrarea pământului. Instrumente de mărunt-țit pământul	»	—30

Biblioteca »Asociațiunii«

No. 3. Despre cărțile funduare și inta-bulări	Cor.	—30
No. 4. Sfaturi bune. 3 dizertațiuni	»	—20
» 5. Casa părintească, creșterea indi-vizilor și popoarelor	»	—20
No. 6. Despre testament. Explicarea art. de lege 16, din a. 1876	»	—30
No. 7. Poșta, telegraful, telefonul. No-țiuni generale despre instituțiile poș-tale	»	—20
No. 8. Icoane din istoria Grecilor vechi partea I.	»	—20
No. 9. Icoane din istoria Grecilor vechi partea II.	»	—20
No. 10. Grădina de legumi	»	—30
No. 11. Cultura cucuruzului	»	—20
No. 12, 13, 14, 15, 16. Ionel. Principii morale și creștinești de educație	»	1.—
No. 17. »Astra«. Informațiuni asupra scopurilor și instituțiilor Asociați-unei	»	—10
No. 18. Reguli ortografice stabilite de Academia Română în a. 1904	»	—10
No. 19 Vulcanismul	»	—20
No. 20 Impărțirea, lucrarea și îngriji-rea unei moșii	»	—20
No. 21. Nuvele istorice. Amor și răzbu-nare. O tragedie din zile bătrâne	»	—20
No. 22. Nuvele istorice. Moartea lui Asan. O dușmănie cu bun sfârșit	»	—3
No. 24. Invățătură despre legile privi-toare la notarii publici regești	»	—10
No. 25. Poezii populare din Bănat. II. Balade	»	—40
Nr. 26. Inceputul neamului românesc.	»	—20
No. 27. Comuna »Viitorul«	»	—30
No. 28. Povestiri	»	—30
No. 29. Poezii alese, de V. Alexandri	»	—20

„Impresii de teatru din Ardeal“

de Zaharie Birsan.

Prețul 2 coroane.

plus 20 fileri porto.

Tot dela librăria noastră se mai pot procura revizite de scris, hârtii de epistole cu prețuri foarte ieftine, precum și cărți de literatură ș. a. : scrieri complete, romane, nuvele, poezii tradu-ceri călători etc. etc.

La fiecare carte rugăm a se mai adăuga 5—10—30— 20 fileri pentru porto. poștal.

Comandele de cărți etc. precum și prețul lor să se adreseze către: Librăria »Tribunei«, Arad str. Deák ferencz 20.

Posta Administrației.

D. Purice, Hurez. Am primit 24 cor. abona-ment până la 1 Iulie 1910.
Victor Faur, Cil. Abonamentul dv. acum e plă-țit până la 1 Februarie 1910.

Ce e mai bun?

La tot cazul, de cât ori-ce fel de untură de pește, e mult mai bună EMULSIUNEA SCOTT fiind ușoară de mistuit, produce efect vinde-ător grabnic.

E mai bună și pentru aceea, că o înghit cu plăcere și acela, care de untura simplă de pește sau în grețos.

EMULSIUNEA SCOTT

se preparază numai din cel mai

curat oleu de ficat de pește ce să produce la Lofoten (Norvegia), — pentru-că acesta e cel mai nutritor în toată lumea.

Se vinde în toate farmaciile.

Un flacon original 2 cor. 50 fl.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

: Abonați și răspândiți :
— în toate părțile —

„TRIBUNA“

cereți în toate hotelurile
cafenelele și ospătăriile.

Datoria și chemarea ziaristiceii

este, ca să atragă atențiunea publicului său cetitor asupra tutu-ror evenimentelor și succeselor, cu deosebire me-dicale, cari servesc cauzelor omeniinei. Până acum în general s'a crezut, că epilepsia este o boală incurabilă. Sermanii bolnavi au alergat la fir și la iar-bă, probind preparate cu numiri frumoase, dar totdeauna acelea erau fără de preț. Suntem înfor-mați din izvor competent, că un medic specialist din Budapesta vindecă epilepsia pe bază științifică prin un mijloc probat cu succes și cu modul acesta de vindecare a obținut rezultate îmbucurătoare. Medicul acesta este Dr. Szabó B. Sándor, (Budapesta — Budapest, V. Nagykorona-utca 18), care ce'or inte-resați le servește bucuros cu explicări. — — —

C. ROTH

fabrică de salamă și articlii de cărnățarie
Sibiu-Nagyszeben, Reispergasse 8.

Recomandă specialități de pri-ma calitate de cărnați, slănină și articlii de cărnățarie, precum carne fină (kaiserfleisch), cîrnaț, slănină cu aiu, gardine afu-mate, șuncă, limbă; în sezonul de iarnă măieși și sîngerete, specialități de măieși și sîn-gerete, paște de carne și caș de porc; slănină pentru muncitori în cantitate de peste 25 kgr., și untură curată de porc topită în vase, ș. a.

La comande mari și prețuri mari. Expediare cu poșta sau cu trenul. Serviciu prompt și grabnic. Cu catalog de prețuri și cu alte informațiuni la dorință servim gratis și franco. Toate comandele sunt a se adresa la firma de mai sus.

Un candidat de avocat

cu praxă, imediat află aplicare în cancelaria st. bisericii.

Dr. Teodor Popescu,
advocat în
Făgăraș—Fogaras.

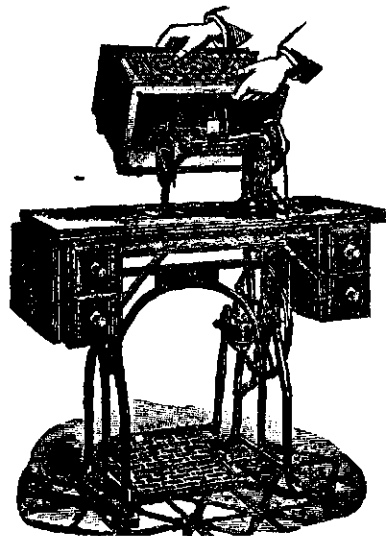
Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficanți
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,
str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 378.

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara
la anul 1891 cu
marea medalie
de argint.

Fondat în 1880

**Reinhold
ZOLLER**

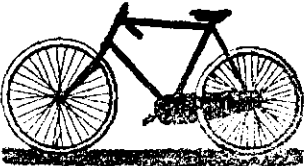
măiestru mecanic
FERÉTEMLON
Schillergasse 8.
lângă „Burg”.

Își recomandă
on. public din

toate țările și provincie marele său atelier me-
hanic unde se repară tot felul de mașini
de cusut și biciclete. Ține în
depozit tot felul de gramofone și plăci.

Ține în depozit cele mai
bune biciclete, mașini
de cusut și obișnuită la casă
și industrie, așa d. e.
părți singurătore de ma-
șini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu pomt.

Invenție nouă!

Invenție nouă!

Moară de oțel pentru întrebuințare
în economie și acasă, macină excelent orzul,
cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea
de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe
minut — pe lângă garanță.

Preț 14 coroane.

Fac aparate pentru desfa-
cerea sămânței de lucernă și trifoiu
de mână cu puterea ori cu mâna, de aplica
în mașina de îmblățit ori de sine stătătoare
Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut să-
mânța trifoiului și atelier de repa-
rături de mașini

ORADEA-MARE
Nagyvárad) Vilanytelep mellett.

FISCHER TESTVÉREK

fabricanți de țesături de sîrmă, împletituri
de sîrmă pentru garduri, site și de coarde
din sîrmă de oțel pentru paturi etc. etc. în

ARAD, calea József-főherceg-ut nr. 8.
Fabrica: Strada Kossuth Lajos Nr. 45.

Telefon 557.

Recomandă în atențiunea on. public
magazinul bogat în lucrări de
bransa aceasta,

carl se capătă cu prețuri
ieftine de concurență. :

Catalog de prețuri la dorință se tri-
mite gratuit și porto franco acasă.

CANARIN!

Cele mai fru-
moase cântărețe
moderne cantă

ziua și la lumină Cântăreață tinăra 4, 5 fl.
de 1 an 5 6, 8, 10 fl. Rumitele cana-
rine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

Ouătoare 1, 2, 3 și 4 fl.,
după soiul. Catalog de
prețuri despre rapagal,
pasări transmarine măi-
muțe și câini de soiul se

capătă înainte trimițând 20 fil Pentru
ajungerea comenzilor la loc în viață se
garantează. — Comenzile se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

S'au ieftinit

cărbunii.

Care de acum își câștigă
sau abonează cărbuni și
cochs pentru iarnă, eco-
nomisește 25%!

100 Klgr. cochs de fa-
brică de gaz cor. 4-60.

100 Klgr. cărbuni de
piatră salon de Prusia
cor. 4-60.

100 Klgr. cărbuni de
piatră salon de Jil c. 4-.

100 Klgr. cărbuni de
lemn fără praf cor. 6-.

100 Klgr. de cărbuni
pentru fauri cor. 4-60.

Róth József mare neguțător
de cărbuni

Arad, Eötvös-u. 3.

Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrici, mori precum și pentru
trierat expediez cărbunii de Prusia de
calitate cea mai bună.

Procurați

dela librăria „TRIBUNEI“

Arad, str. Deák Ferencz 20

„Cantorul Bisericesc“

aranjat de

GEORGE BUJIGANU

învăț. în Deliblata.

Cel mai practic op bi-
sericesc, cea mai bogată
antologie a cântărilor
bisericești la români.

Indispensabila lui necesitate o documen-
tează iuțala cu care a trecut prima ediție
în un an 1000 exemplare.

Opul să extinde pe 444 pag. octav mare,
pe 2 coloane, litere latine, tipar roșu-ne-
gru. Cuprinde rînduiriile tuturor sărbăto-
rilor de peste an, precum și tipul bisericesc.
Op aprobat de consistor!

Legătură artistică, confecționat la prima
compactorie din Budapesta.

Prețul unui exemplar broșat 10 cor.
legat în pânză frumos aurit 12 cor.,
legătură lux 1/2 piele 14 cor. Lux nu
se mai află, numai după comanda specială
bucata 16 cor. plus porto postal 60 fil.

Fiecare exemplar e provăzut cu scuti-
toare (tock).

Intrebuințarea „Cantorului Bis.” dispen-
sează pe toate celelalte cărți bisericești,
ca: minutul, triodul, pentecostarul, molit-
velnicul etc.

Pe table e gravată sfânta Treime și cei
4 evangeliști, după Smigelschi.

Raritate bisericească, mai câteva
exemplare de vânzare.

Cel mai frumos dar de
sărbători bisericilor și
specialiștilor bisericești.

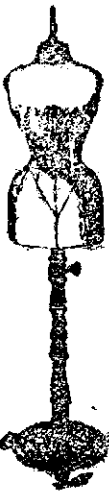
Administrația tipografiei
și librăriei „Tribunei“.

S'a deschis

Prima fabrică aradană de

păpuși de probă

unde în timp de 28 ore se pregătesc tofelul de modele de reformă și alte modele moderne.

Prețuri de concurență.

1 păpușe de probă 2 fl. 75 cr.

Tot acolo se primește

clinică și fabricare.

Reparări de păpuși se primesc și se capătă și părți separate.

Atelier de fabrică: Zrinyi-utca, în casa institutului de credit „Első aradi takarékpénztár“.

Se execută magazini, comande și reparări.

REICH EL. Arad.

Bazar de concurență dela teatru.

Prima fabrică de nisip, peatră de var și stingătoare de var din Perjámos.

Filiala aradană

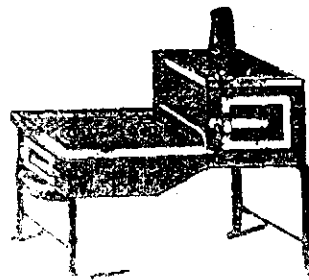
s'a deschis pe piața Óvár.

Comandele se primesc în cancelaria fabricii din

:: :: :: Arad, Óvár-tér, la :: :: ::

RÖSER MIHÁLY és Társai.

Succesorul lui DERNER GYÖRGY ROTH JÁNOS BRAȘOV—Brassó, Felső-uj utca 28.

Se recomandă ca lăcătar—mașinist, întreprinzător în toate sfacerile de lăcătarie la edificii și alte întreprinderi. Pregătește pieptene pentru pieptenarea lânii și a caierelor, precum și toate mașinările pentru torsul și dăpănatul lânii. Mai departe reparază mașinerii de moară și le ajustează cu clopoșele electrice.

Organizație solidă, promptă și pe lângă prețuri moderate.

Am onoare a atrage atenția p. t. public asupra prăvăliei de croitorie pentru domni

inokai Tóth Lajos,

conducător șef Vass János, iunior, cea mai veche prăvălie în bransa aceasta, asortată cu cele mai frumoase și variate stoffe, fabricate engleze și franceze.

Se efectuează comande pe lângă prețuri convenabile în cea mai splendidă execuție, din stoffele cele mai bune.

Reputația prăvăliei mele fondată în 1879 e cea mai colantă garanță pentru a putea satisface și cele mai rafinate gusturi.

La dorința specială a p. t. clientele se vor pune la dispoziție colecții de modele, eventual reprezentantul firmei se va înființa în persoană la cei interesați, atât în loc, cât și în provincie.

Cu deosebită stimă:

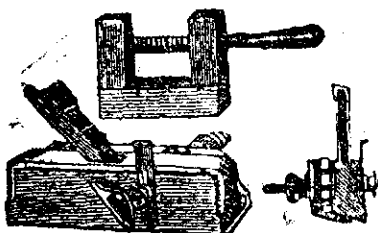
inokai Tóth Lajos, croitor,
Arad, Palatul Neumann, Piața Andrassy nr. 25.

In atențiunea fabricilor de lemnărie:

Recomand

instrumente

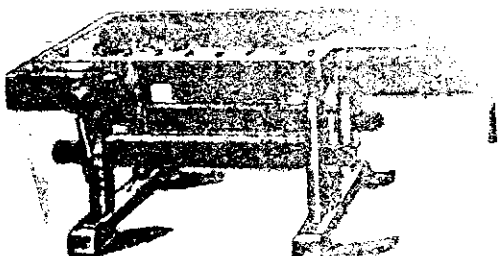
din cel mai bun material necesar

sare pentru măsur, sculptor de lemn și dogar, cu prețuri mod. după desemn.

Nagy Mihály

fabrică de instrumente
Szabadka
Therezia-tér.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

B-A-N-I

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄ și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticiparea speșelor de intabulare, convertirea datorilor de interese mari.

Resolvare grabnică, serviciu prompt.

SZÜCS F. VILMOS

Reprezentanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-uteza 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primește pe lângă onorar acuzatori de afaceri abili și demni de încredere.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA

1909 10 Ianuarie.	ACTIV	1910. 9 Ianuarie.
123366732	90013826 Rezerva metalică Aur . . . 93466814	131771204
817626	33352906 „ Trate Aur . . . 38304380	805188
55463874	Argint și diverse monede	56271258
11038200	Portofoliu Român și Străin	30419276
16349667	Impr. contra of. publice 14129600	11999924
11999924	„ „ „ in cont curent 16289676	14925995
15296433	Fonduri publice	3134621
3187121	Efectele fondului de rezervă	599987
5970297	„ „ „ amortisarea imob. și material	708870
701747	Imobili	32871
97633	Mobiliilor și Mașini de Imprimerie	104513950
100885864	Cheltuieli de Administrație	41918484
—	Depozite libere	23132170
30948968	„ „ „ & provizoriu	425633498
21261556	Compturi curinți	12000000
398225642	Compturi de valori	28187792
12000000	PASIV	4220826
3800304	Capital	276705290
3863598	Fond de rezervă	—
254977520	Fondul amortisării imobilelor și material	105640
—	Bilete de Bancă în circulație	—
118356	Profituri și pierderi	104513950
—	Dobânzi și beneficii diverse	425633498
100885864	Compturi curinți	
398225642	„ „ „ & provizoriu	
	Depozite de retras	
	Seomptul 5% „ Dobânda 5 1/2%	

Kneffel Károly és Fia

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că mi-am mutat
marele magazin de cărbuni,
din palatul de pe **Andrássy-tér nr. 14,** pe
Boros Béni-tér nr. 2.

Apropiindu-se sezonul de încălzit, stăm la dispoziția p. t. public cu cărbuni veritabili în ori-ce cantitate, transportați acasă, și primește angajament pe întregul sezon la ce se primesc prenotări.
Comandele se pot face în persoană, prin corespondență sau prin **Telefon nr. 139,** la firma :

Kneffel Károly és Fia

mare comerciant de cărbuni
Arad, Boros Béni-tér nr. 2.
(Cassa Kneffel).

Kuhl Mihály

vopsitorie specialistă, și
:- institut chimic -
pentru curățirea hainelor.

situatul : Lipót-utca Nr. 14. **ARAD.** Právaia : Deák Ferencz-u. 39.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că am deschis conform erințelor moderne de azi o
vopsitorie specialistă și institut chimic pentru curățirea de haine,
nde primesc ori-ce văpsire și curățire de bransa aceasta. — Văpsesc și curățesc :
aine bărbătești, femelești, uniforme, precum și mătase, catifea, plisă, pănură,
atist, dantele, til, crep, mănuși, articlii de păr, manșoni, boauri, tapete, co-
oare, fugare mășale și coperte de pat, perde de Tunis și dantele, umbrele
rodării cu aur, argint și perlă etc., cu orice decorații fără a le desface.
Prețuri moderate. Comandele prin poștă se execută prompt și conștiințioasă.
Recomandându-mi întreprinderea sprijinului on. public, rog ca să fiu onorat cu comande.

Dacă vorești să rămâi tot tineră și frumoasă!

să folosești numai
CREMA DE ROZE, efectul căreia e sur-
prinzător și plăcut.
Asemenea efect cu alte asemenea preparate nu s'a
putut ajunge. Prin urmare **CREMA DE ROZE** e
cea mai excelentă pentru păstrarea fiineței obrazilor
și mânușilor. Prețul unui flacon 1 cor.
SAPUNUL DE ROZE, perfect și pre-
parat din cele
mai plăcute și odorose materii. Bucata 70 filleri.
PUDRA DE ROZE, foarte recomandabilă.
Preparată din cele mai
gingașe părți, se prinde bine și de loc nu e vătămă-
toare. In culori : alb, rosa și crème. Prețul 1-20 cor.

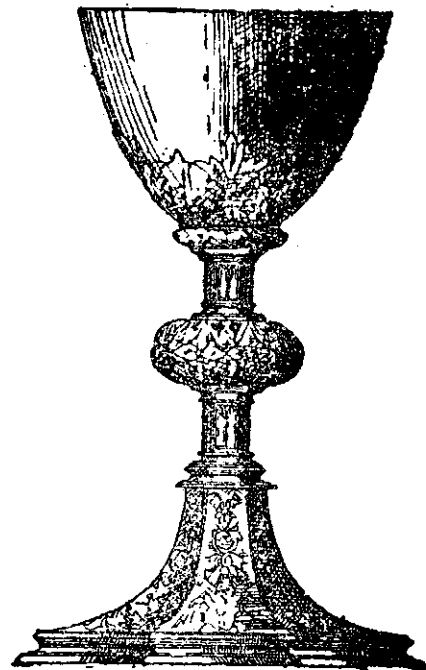

A se comanda la :
POKORNY DUȘAN,
farmacie la
SFANTA TREIME, in
FEHERTEPLOM.

Fondat la 1879. Telefon 107-14.

Bittner János

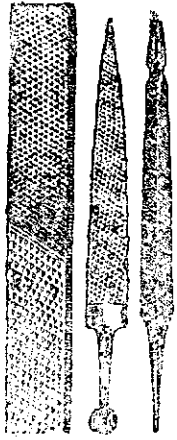
fabricator de articole bisericesti din aur
— argint și din tot felul de metale. —

Recomandă în atențunea onor. preșimi
monumentalele sale obiecte bisericesti
originale și în stil curat, precum și
auritura și argintătura executată prin
foc și nefalsificată. Auritura prin
— — foc dela 21 cor. în sus. — —

Fabrica :
Budapesta IX., Lónyay-utca 23.

La dorință escurgem la fața loelui.
Catalog mare și ilustrat trimitem gratis
și franco.

● STEIN MIKLÓS ●

fabrică de tăiat pile

Oradea-mare — Nagyvárad.

Fabrica: Damjanics-u. 30. - Magazin: Teleki-u. 33.

Recomandă fierarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate etc. Primește spre scobire pile mici și mari vechi cu prețuri ieftine.

Fondată în 1885.

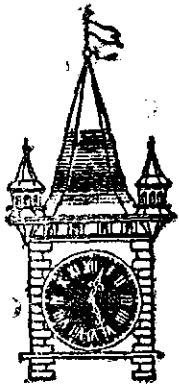
Fondată în 1885.

Peterka Lajos

fabrică pe clasornice de turn, ang. cu contract de capit. Budapesta

Budapesta IV., str. Bástya nr. 22.

— Právália: V., strada Váci nr. 57. —

Face pe lângă prețuri moderate și garanție de mai mulți ani clasornice de turn, școli, castele și cazarme, primește de asemenea și repararea lor.

Fiind chemat mă duc ori unde în persoană. budget face gratuit și trimite porto-franco ori cui.

Halmai József, fost adjunt la notarul public regesc din Boroșineu, și Strausz Gyula, fost oficiar de bancă. —

Cancelaria Inregistrată

Halmai și Strausz,

pentru mijlocirea împrumuturilor de bani, vinderea și cumpărarea de averi mobile și imobile.

Mijlocește: împrumuturi hipotecare (pe întabulare) și amortizaționale (pe mai mulți ani).
Se angajează: pentru răscumpărarea (convertarea) de împrumuturi hipotecare, dela procente mai mari la mai mici.

Mijlocește: cumpărarea, vinderea, schimbarea și esarendarea de averi mai mari pământuri, etc).

Primește: manipularea (conducerea) caseilor de închiriat pe lângă remunerațiuni cât se poate de minimale.

Mijlocește: vinderea, cumpărarea și schimbarea de case particulare, case de închiriat și vii.

Primește: parcelarea și colonizarea averilor imobile (pământuri).

Telefon nr. 726.

Adresa telegrafică: Halmaistrausz.

Correspondența se poate face și în limba română.

Arad, (str. bisericii) **Weitzer János u. Nr. 9,** în partetul edificiului nou a școlii de fete.

Cu deosebită stimă:

Halmai și Strausz.

„TIMIȘIANA” INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE PE ACȚII

Fondată la anul 1885.

Centrala în Timișoara oraș (Belváros) Piața Balázs No. 1. (Palatul Mocsonyi).

Filiale în Buziaș și în Recas.

Telefon pentru centrală Numărul 510.

Telefon pentru „STANDARD” No. 1028.

Primește depuneri spre fructificare, despre cari eliberează libele. — Administrează depuneri cu casete de economizare.

Plătește deponenților după mărimea sumei depuse $4\frac{1}{2}\%$ și 5% interese, fără nici o detrager.

După toate depunerile contribuția (darea) de interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la 10,000 Coroane, după starea casei se plătesc și fără abdicere.

Escomptează cambii și acoardă credite cambiale cu acoperire hipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acoardă împrumuturi hipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ.

Administrează agentura generală pentru

Ungaria de sud a societății de asigurare

„STANDARD”.